

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203520
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8818203520.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: B. K., G.. XX.XX.XXXX, E. K. G. I. XXX, XXX XX G. I., zastúpený advokátom JUDr. Miroslavom Gogom, Štúrova 129, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 500 38 150, proti žalovanému: Obec Nižný Hrabovec, Nižný Hrabovec 407, 094 21 Nižný Hrabovec, IČO: 00 332 593, zastúpený advokátom JUDr. Martinom Šaffom, Kalinčiakova 2729/10, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 42 381 631, o náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/51/2018-311 zo dňa 15.08.2022 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. a II.

II. Mení rozsudok vo výroku III. tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prísudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde domáhal voči žalovanému zaplattenia náhrady škody v sume 32.012,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 5.499,90 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 420 ods. 1, 2 a 3, § 422 ods. 1, 2 a 3, § 444 Občianskeho zákonníka, § 2 ods.1, § 3 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 437/2004 Z.z., podľa § 4 ods.1, 2, 3 a 4 Vyhlášky č. 437/2004 Z.z., podľa § 5, § 5 ods. 5, § 7 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 8 a § 8 ods. 1, 2, 3 a 4 Vyhlášky č. 437/2004 Z.z..

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že svoju žalobu žalobca odôvodnil tým, že u žalovaného pracoval v období od 1.8.2015 pri vykonávaní menších obecných služieb na

základe písomnej dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec, uzavretej dňa 31.7.2015. Dňa 21.12.2015 v pracovnej skupine, ktorej vedúcim bol U. Š., vykonával práce motorovou pílou pri orezávaní konárov zo stromov vrby pri starom cintoríne v Obci Nižný Hrabovec. V čase okolo 9.35 hod. následkom posunu a naklonenia rebríka vo výške 3,5-4 m došlo k pádu z rebríka, pričom dopadol na nohy a následne na chrbát. Pri úraze utrpel zlomeninu oblúka stavca Th 12 vpravo, kompresívnu zlomeninu tela stavca Th 12 s prominenciou úlomkov intraspínálne 04,7 mm a kompresívnu zlomeninu tela stavca L1. Zo strany vedúceho pracovnej skupiny U. Š. bola telefonicky privolaná rýchla zdravotná služba, ktorou bol prevezený na oddelenie úrazovej chirurgie Z. G.. Vo večerných hodinách dňa 21.12.2015 bol prevezený na Neurochirurgickú kliniku F. G. L. O. Z. C., kde sa podrobil operácii a bol ústavne hospitalizovaný do 29.12.2015. Následne bol hospitalizovaný na Neurologickom oddelení Z. G. v období od 29.12.2015 do 11.1.2016. V ďalšom období bol viackrát ambulantne a ústavne hospitalizovaný. Na základe odborného posudku o invalidite posudkového lekára sociálneho poistenia zo dňa 16.1.2018 bol uznaný invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v pomere 45 percent v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom invalidita vznikla v dôsledku úrazu. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 7.3.2018 mu bol dňom 18.10.2017 priznaný invalidný dôchodok v sume 127,20 eur mesačne. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Na základe lekárskeho posudku M. M. B. zo dňa 13.12.2018 bolo stanovené hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s diagnózou - poúrazová parapareza v počte 1300 bodov. V období rokov 1999 až 2002 absolvoval A. U. F. O. vo Z. G. E. a vyučil sa v odbore A.. Následne nastúpil pracovať v K. - O. Z. I., kde pracoval po dobu 6 rokov. V dôsledku zdravotného postihnutia nemôže vykonávať prácu so zvýšenou fyzickou námahou, práce spojené s dvíhaním a prenášaním ťažkých bremien, ako aj práce vo výškach. V minulosti pred úrazom pravidelne absolvoval túry na bicykli a to po celom východnom Slovensku, ktoré v súčasnosti už nemôže vykonávať. Vzhľadom na zdravotné postihnutie následkom úrazu stratil možnosť plnohodnotne pracovať a zúčastňovať sa bežných športových či spoločenských akcií. Podľa § 420 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazové odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Výška bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia stanovená podľa §5 ods.2 zákona č. 437/2004 Z.z. v znení noviel v roku 2015 predstavuje sumu 17,16 eur za jeden bod. Zároveň si uplatňuje podľa ustanovenia § 5 ods.5 zákona č. 437/2004 Z.z. v znení noviel, z dôvodov hodných osobitného zreteľa zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 percent. Titulom zmluvného poistenia mu bolo zo strany Q. - A. O. Q..A.. K. vyplatené poistné plnenie za trvalé následky úrazu zo dňa 21.12.2015 vo výške 1.449,90 eur. Celková uplatňovaná výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 32.012,- eur /1950 bodov x 17,16 eur - 1.449,90 eur/. V súvislosti s porušením predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci zo strany žalovaného je daná jeho právna zodpovednosť podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka a nasl., preto sa žalobca domáha náhrady škody následkom úrazu titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Žalovaný vo svojom podaní zo dňa 8.2.2019 k žalobe uviedol, že podanou žalobou proti Obci Nižný Hrabovec si žalobca uplatňuje finančné nároky v sume 32.012,- eur, ktoré majú predstavovať náhradu škody, konkrétne náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré má byť žalobcovi spôsobené v dôsledku úrazu zo dňa 21.12.2015. Zodpovednosť obce za spôsobenú škodu odôvodňuje žalobca všeobecnou zodpovednosťou za škodu v zmysle Občianskeho zákonníka a údajným porušením predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci zo strany Obce Nižný Hrabovec. Žalobcom uplatnené nároky Obec Nižný Hrabovec v celom rozsahu neuznáva a vylučuje akúkoľvek zodpovednosť obce za vznik zranení žalobcu, resp. ďalších následkov z týchto zranení. Žalovaná obec a ani jej poverený zamestnanec žiadnym spôsobom neporušili ich právne povinnosti a ani predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Žalobca v podanej žalobe síce tvrdí, že malo údajne dôjsť k porušeniu právnych predpisov zo strany obce, ale žiadnym spôsobom nekonkretizoval ani inak nešpecifikoval, ktoré presne právne ustanovenia mala obec porušiť a najmä žalobca neuviedol ani, akým konkrétnym konaním malo dôjsť k tomuto porušeniu predpisov. V celej podanej žalobe nie je uvedené aké konanie alebo opomenutie konania zo strany obce má byť podľa názoru žalobcu porušením právnych predpisov a ktoré by zároveň bolo aj v príčinnej súvislosti so vznikom škody, t.j. dôvodom vzniku zranení u žalobcu. Predmetné protiprávne konanie obce v žalobe nie je konkretizované z jednoduchého

dôvodu a to preto, že k takémuto konaniu zo strany obce nikdy nedošlo a za spôsobené zranenia žalobcu dňa 21.12.2015 zodpovedá výlučne sám žalobca v celom rozsahu. Bol to práve sám žalobca, kto v rozpore s pokynmi obce a v rozpore s predpismi a zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sám svojvoľne vybral a použil rebrík na práce vo výškach, na ktoré nie je odborne spôsobilý a to za účelom používania a práce s motorovou reťazovou pílou, na ktorú taktiež nie je a ani nebol odborne spôsobilý a ktorú taktiež ako pracovný prostriedok použil svojvoľne v rozpore so všetkými zásadami o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o ktorých bol pred tým dňa 14.10.2015 riadne poučený certifikovaným bezpečnostným technikom p. M.. Zo strany obce, resp. vedúceho skupiny, nebol nikdy daný žalobcovi nejaký pokyn na prácu s motorovou reťazovou pílou na rebríku, na ktorú v žiadnom prípade žalobca nemal kvalifikáciu. Faktom je, že žalobca svojvoľne bez vedomia vedúceho zamestnanca obce použil rebrík aj motorovú reťazovú pílu v rozpore so zásadami bezpečnosti, o ktorých bol pred tým riadne poučený, pričom aj následne pri náklone rebríka neuvážene zoskočil na zem, kde si spôsobil predmetné zranenia, aj napriek tomu, že ďalší účastníci na aktívnych prácach mu prišli na pomoc a spadnutiu rebríka zabránili. Žalovaná obec si teda splnila všetky povinnosti vrátane školenia a poučenia žalobcu o tom, že nemôže vykonávať práce na ktoré nemá kvalifikáciu, musí vždy zachovávať zásady bezpečnosti pracovných postupov, medzi ktoré evidentne nepatrí práca s mot. reťazovou pílou na rebríku vo výške bez akéhokoľvek ďalšieho istenia, avšak žalobca aj napriek týmto školeniam sám jeho svojvoľným konaním v rozpore so zásadami BOZP a pokynmi obce si spôsobil predmetné zranenia pri jeho skoku z rebríka. K právnomu hodnoteniu a posudzovaniu zodpovednosti obce je zároveň nutné uviesť, že medzi žalobcom a žalovanou obcou neexistoval v rozhodnom čase žiadny pracovnoprávny vzťah v zmysle Zákonníka práce, na čom sa účastníci konania aj výslovne dohodli jednak v predmetnej zmluve zo dňa 31.7.2015 o podmienkach vykonávania menších obecných služieb, ako aj v zmluvách s Úradom práce, soc. vecí a rodiny vo Z. G. E. v zmysle zákona o pomoci v hmotnej núdzi a zákona o službách zamestnanosti. Z uvedeného dôvodu sa preto na Obec Nižný Hrabovec nevzťahuje objektívna zodpovednosť zamestnávateľa za spôsobený úraz zamestnancovi tak ako to ustanovuje Zákonník práce, ale Obec Nižný Hrabovec zodpovedá za spôsobenú škodu iba rovnako ako každý iný subjekt súkromného práva v rámci všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú v dôsledku jej protiprávneho konania alebo porušenia jej zákonných povinností, ktoré ale musí preukázať žalobca rovnako ako aj následne príčinnú súvislosť medzi zavineným protiprávnym konaním obce a vznikom škody. Dôkazné bremeno v tomto prípade všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka musí uniesť žalobca. Je to žalobca, ktorý musí preukázať zavinené protiprávne konanie obce a príčinnú súvislosť so vznikom škody, čo však v podanej žalobe absentuje. K samotnej výške požadovanej náhrady škody uvádzame, že lekárske posudky M. M. B. - ortopéda o výške sťaženia spoločenského uplatnenia, jednak nezodpovedá základným náležitostiam posudku v zmysle zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU a jednak je v priamom rozpore s lekárske správy Neurochirurgickej kliniky F. G. L. O. C., ako aj Fyziatricko rehabilitačného oddelenia Z. G. Z. Z. G. E. a v podstate aj so správou posudkového lekára Sociálnej poisťovne M. M. B., ktorý nie je neurológom ani neurochirurgom, stanovil v predloženej lekárskej správe diagnózu paraparézu (ochrnutie), pričom žiadnym spôsobom nezdôvodnil (nepreukázal) túto diagnózu, ale najmä žiadnym spôsobom nezdôvodnil ani maximálny počet bodov 1300 b., ktoré stanovil žalobcovi a ktoré je vôbec možné určiť v zákonom rozmedzí 520-1300 b. pri tejto diagnóze. Túto náležitosť zákon v posudku jednoznačne vyžaduje rovnako ako aj zdôvodnenie stanovenej položky-diagnózy, o to viac keď M. B. nie je neurológ a túto diagnózu nemôže ani sám stanoviť. Dôvodné pochybnosti o správnosti predloženého lekárskeho posudku však vyplývajú najmä zo správ Neurochirurgickej kliniky v C. ako aj FRO oddelenia Z. G. Q. A., ktoré po celý čas od vzniku úrazu až doposiaľ nediagnostikovali žalobcovi žiadne parézy (ochrnutia). Zo správ Neurochirurgickej kliniky F. G. L. O. C., v ktorej žalobca podstúpil chirurgické zákroky, je jednoznačne preukázané, že u žalobcu neboli diagnostikované žiadne parézy, pričom vyšetrenia boli zamerané prioritne na tieto diagnózy. Taktiež ani vo Z. G.-FRO oddelenie nediagnostikovali žiadne parézy po celý čas až doposiaľ. Uvedené lekárske správy Z. G. a F. G. Z. C. priamo odporujú diagnóze paraparézy stanovenej M. B. a to v maximálnom stupni za 1300 b. Zrejmu nesprávnosť takto stanovenej diagnózy M. B. dosvedčuje aj samotný fakt, že žalobca v športových a pohybových činnostiach evidentne nie je žiadnym spôsobom obmedzený keďže sa pohybuje bez akejkoľvek opory a je aktívnym športovcom. Žalobca sa aj v súčasnosti aj v zimných mesiacoch preukázateľne aktívne venuje cyklistike a to na súťažnej úrovni. V každoročne organizovaných pretekoch výstupu z obce J. na vrch V. „ R., ktorých sa zúčastnil aj žalobca dňa 4.11.2018 sa žalobca umiestnil na celkovom 9. mieste, pričom dokázal poraziť aj jazdcov organizovaných v športových oddieloch. S uvedenou športovou aktivitou žalobcu zároveň úzko súvisí aj nedôvodnosť ním požadovaného nároku zvýšenia náhrady za SSU o 50 %, ktoré žalobca žiada pretože údajne stratil možnosť sa venovať cyklistike, spoločenským

akciám a možnosť sa zamestnať. Tieto tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnosti nakoľko žalobca sa naďalej aj v súčasnosti preukázateľne venuje cyklistike, spoločenského života v obci sa nezúčastňoval ani pred zranením a jeho zranenie, kedy sa pohybuje a športuje bez opory ho v tom neobmedzuje ani v súčasnosti. Taktiež ani strata pracovných príležitostí u žalobcu nie je hodnoverná, nakoľko už pred predmetným zranením bol žalobca dlhodobo nezamestnaným cca 5 rokov, v čoho dôsledku sa aj zúčastňoval iba na aktivačných prácach (menších obecných službách) v obci. Majú za to, že u žalobcu ako slobodného, bezdetného a dlhodobo nezamestnaného bez vysokoškolského vzdelania, ktorý nepotrebuje k pohybu a športu žiadne oporné barly ani iné prostriedky, nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia súdom, tak ako si to uplatňuje žalobca v podanej žalobe o 50 %. O týchto skutočnostiach už bol žalobca upovedomený aj v písomnom vyjadrení žalovanej obce k návrhu na uzatvorenie dohody o vyrovnaní, ktorý ale žalobca doručil žalovanej obci až po podaní žaloby na súde. Na základe všetkých uvedených skutočností je zrejmé, že na strane žalovanej obce chýba pasívna vecná legitímácia v tomto spore a žalovaná obec nie je zodpovedná za vznik ujmy na zdraví u žalobcu. Zároveň však vzhľadom na to, že ani predložený lekársky posudok a žalobcom uplatňovaná výška náhrady škody nezodpovedajú skutkovému stavu veci a v prípade posudzovania samotnej výšky náhrady škody bude ďalšie znalecké posúdenie SSU u žalobcu nevyhnutné, čím dôjde k podstatnému zvýšeniu nákladov a trov na strane účastníkov konania, navrhujeme, aby v súlade so zásadou hospodárnosti a efektivity súdneho konania a možnému vyhnutiu sa finančne náročnému a zdĺhavému znaleckému dokazovaniu, Okresný súd rozhodol najprv v zmysle § 214 C.s.p. medzitýmym rozsudkom o základe sporu, či zodpovednosť žalovanej obce za predmetnú ujmu na zdraví u žalobcu nie je alebo je daná, resp. ak je, v akom rozsahu a až následne v prípade úspechu žalobcu prípadne pokračoval v znaleckom dokazovaní a určovaní výšky náhrady škody. Súd vo veci z dôvodu hospodárnosti rozhodol dňa 17.02.2020 medzitýmym rozsudkom tak, že nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanej zo zodpovednosti za ujmu na zdraví u žalobcu nie je daný. Po podaní odvolania Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 26.01.2021 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu pri správnom právnom posúdení mal súd prvej inštancie správne vychádzať z nasledovných úvah. Osobitným predpisom upravujúcim výkon práce vo verejnom záujme je zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, ktorý v znení účinnom, keď žalobca utrpel poškodenie zdravia zakotvoval v § 2 ods. 1, že zamestnanec (teda nie uchádzač o zamestnanie), je fyzická osoba, ktorá je v pracovno-právnom vzťahu k zamestnávateľovi uvedenému v § 1 ods. 2 pri výkone práce vo verejnom záujme. Verejný záujem pritom § 2 ods. 2 uvedeného zákona definuje ako záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. Výkon práce v rámci aktivačnej činnosti nie je totožný s verejným záujmom lebo neprináša majetkový prospech a ani iný prospech všetkým občanom, ani väčšine občanov, ale jeho cieľom je podpora udržiavania pracovných návykov jednotlivca - dlhodobo nezamestnaného občana. Menšie obecné služby v zmysle definície v ods. 2 § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. sú určené na zlepšenie ekonomických alebo sociálnych podmienok, kultúrnych podmienok, ochranu, tvorbu životného prostredia pre obyvateľov obce. Dôležité je, že okrem dávky v hmotnej núdzi pri výkone aktivačnej činnosti uchádzač o zamestnanie poberá tzv. aktivačný príspevok, ktorý je jednou z foriem pomoci v hmotnej núdzi (popri dávke v hmotnej núdzi) v zmysle ust. § 9 ods. 3 písm. c) zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na podporu uvedeného podľa § 1 ods. 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme sa tento zákon nevzťahuje na zamestnancov vykonávajúcich pracovné činnosti remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce. Predmetom dohody o vykonaní menších obecných služieb uzatvorenej medzi žalovanou a žalobcom bol výkon prác s prevahou fyzickej práce, teda z takéhoto vymedzenia predmetu zmluvy vyplýva, že ide o manuálne práce s prevahou fyzickej práce a ak by aj žalobca bol v pozícii zamestnanca, nešlo by o výkon práce vo verejnom záujme alebo v menších obecných službách, ktoré vykonával prevažne ako fyzickú prácu. Mohlo by sa zdať, že aj keď žalobca bol povinný rešpektovať pokyny obce, obec nevystupovala v pozícii zamestnávateľa, preto by nemalo byť možné hovoriť o závislej práci v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov. Keďže aktivačná činnosť nie je výkonom práce vo verejnom záujme, nemalo by ísť o obdobný pracovnoprávny vzťah tak, ako to má na mysli § 7 ods. 1 Zákonníka práce, preto žalovaná z tohto hmotnoprávneho pohľadu vo vzťahu k žalobcovi nevystupovala v pozícii zamestnávateľa. Pri správnom právnom posúdení veci odvolací súd poukazuje na aplikovanie ust. § 11 ods. 1, § 195 ods. 1 a 6 Zákonníka práce, ale najmä na § 8 ods. 1 a § 83 zákona o sociálnom poistení, taktiež na ust. § 52 ods. 7 a ust. § 36 ods. 2 zákona o službách zamestnanosti, taktiež na ust. § 144 Občianskeho zákonníka a

na ust. § 5 ods. 2, § 9 ods. 5 písm. b) zákona č. 437/2004 Z. z. a opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S03594-OL-2014 zo dňa 14.05.2014. Tu možno právne uzatvoriť, že žalovanej vznikla povinnosť uzavrieť úrazové poistenie žalobcu pre prípad pracovného úrazu. Po skutkovej stránke bola škodová udalosť preukazovaná tak ako sa stala. Žalobca sa zúčastnil prác riadených povereným koordinátorom obce a pri tejto činnosti utrpel úraz. Aj keď nevznikol pracovnoprávny vzťah na základe pracovnej zmluvy, dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o vykonaní práce (tak ako vyššie odvolací súd uviedol), ide o vzťah závislej činnosti, ktorý je možno analogicky posudzovať obdobne. Výklad práva má byť spravodlivý a pre obe sporové strany zrozumiteľný. Žalobca bol vo vzťahu k obci v postavení, ktoré umožňovalo povereným pracovníkom obce udeľovať mu záväzné pokyny, ktoré bol povinný vykonávať. Do úvahy prichádza zodpovednosť s použitím analógie § 11 ods. 1, veta za čiarkou, kde sa uvádza, že tieto pracovnoprávne vzťahy platia aj v obdobných pracovných vzťahoch. Zákonodarca pri koncipovaní aktivačného príspevku pre tento druh práce jednoznačne vopred počítal s možnosťou vzniku objektívnej zodpovednosti obce, a pre tento účel umožnil obci uzavrieť úrazové poistenie vo vzťahu k osobám vykonávajúcim aktivačnú činnosť a pre tento účel im toto úrazové poistenie mohol v plnom rozsahu hradiť. Nie je možné na jednej strane priamo predpokladať vznik novej objektívnej zodpovednosti, možnosť úrazového poistenia a predpokladať možnosť jeho preplatenia zo strany štátneho rozpočtu a súčasne tvrdiť, že v prípade úrazu obec nie je zodpovedná za objektívne následky tohto úrazu. Takýto výklad je možné považovať za krajne nespravodlivý voči žalobcovi a iným osobám pracujúcim v obdobnom vzťahu a nekorešponduje to ani so zmyslom a významom aktivačného príspevku. Objektívna zodpovednosť by vo veci mala byť daná. Žalobca bol na výsledku svojej činnosti závislý výškou aktivačného príspevku, ktorý by nebol dostával pokiaľ by túto prácu nevykonával. Táto charakteristika spolu s jeho povinnosťou rešpektovať pokyny povereného zamestnanca obce je dostatočným skutkovým základom pre použitie per analogiam ust. § 8 zákona o sociálnom poistení č. 431/2003 a na vyvedenie objektívnej zodpovednosti. K uvedenému odvolací súd dospel aj z toho dôvodu, že dokázať subjektívnu zodpovednosť podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka by bolo v takýchto prípadoch temer nemožné a prezentovať takýto právny záver o subjektívnej zodpovednosti aj krajne nespravodlivé. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie rešpektovať právny názor odvolacieho súdu, že v danom prípade je potrebné použiť analógiu cez ust. § 8 ods. 1 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení a rešpektovať skutočnosť, že nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanej je daný z dôvodu existencie objektívnej zodpovednosti. Bude následne úlohou súdu prvej inštancie vykonať riadne dokazovanie ohľadne určenia výšky žalobcom uplatneného nároku, resp. vyhodnotiť aj prípadné spolupodieľanie sa v percentuálnom rozsahu zo strany žalobcu na vzniknutej škode na zdraví. Na základe uvedeného a v zmysle pokynu KS vychádzajúc z tohto, že žalobca má voči žalovanému právny nárok na náhradu škody, súd vec opätovne prejednal. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, listinnými dôkazmi a to lekárskeho posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, osobným listom dôchodkového poistenia, výučným listom, vyjadrením žalovaného z 8.2.2019, školením pracovníkov z 14.10.2015, učebnou osnovou na čl. 24, lekárskou správou z 22.11.2017, z 12.4.2017, prepúšťacou správou z 6.3.2017, lekárskou správou z 18.01.2017, z 19.4.2016, z 27.1.2016, z 28.12.2015, z 31.5.2018, z 15.5.2017, výsledkovou listinou pretekov z 4.11.2018, fotkou na čl. 33, návrhom žalobcu na uzavretie dohody z 19.12.2018, vyjadrením žalovaného k dohode z 21.1.2019, písomným vyjadrením žalobcu vo veci z 22.3.2019, potvrdením úradu práce z 24.9.2019, návrhom žalovaného na vykonanie dôkazov z 11.11.2019, fotodokumentáciou na čl. 71, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/20/2018, výsluchom strán sporu a svedkov, doplneným dokazovaním a to vyjadrením žalobcu zo dňa 20.10.2021, znaleckým posudkom č. XX/XXXX, vyjadrením žalobcu k znaleckému posudku z 28.3.2022, vyjadrením žalovanej z 23.5.2022 s prílohami, z 24.5.2022 s prílohami, vyjadrením žalobcu z 1.6.2022, správou ÚPSVaR z 1.6.202 s prílohami na čl. 240 až 265, vyjadrením UPSVaR z 16.6.2022 s prílohami na čl. 280-285, vyjadrením Sociálnej poisťovne z 20.6.2022, vyjadrením žalobcu z 31.7.2022, správou UPSVaR z 27.7.2022 a ústnymi vyjadreniami strán sporu. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav veci. Z lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia vypracovanom M. M. B. vyplýva, že bolestné bolo u žalobcu stanovené na počet bodov 310 a sťaženie spoločenského uplatnenia na počet bodov 1300. Bolestné pozostáva z položiek 107a, 107 c a 239. Položka 107a bola ohodnotená na počet bodov 150. Ide o kompresívnu zlomeninu stavca so znížením prednej časti najviac o 1/3. Pôvodný počet bodov bol 100 a lekárom bol zvýšený o 50 bodov. Položka č. 107 c bola ohodnotená na počet bodov 125, ide o kompresívnu zlomeninu L stavca so znížením prednej časti najviac o 1/3. Položka 239 bola ohodnotená na počet bodov 35, ide rozsiahlejšiu incízia extrakcia metalí. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené na počet bodov 1300. Ide o položku 305 pouúrazovú paraparézu. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 7.3.2018

vyplýva, že žalovanému bol priznaný invalidný dôchodok v sume 131,30 eur. Súčasťou bol aj odborný lekársky posudok. Z osobného listu dôchodkového poistenia vyplýva, že žalobcovi bola započítaná doba dôchodkového poistenia 8 rokov a 61 dní. Z výučného listu žalobcu vyplýva, že žalobca sa vyučil v odbore A.. Zo školenia pracovníkov z 14.10.2015 vyplýva, že dňa 14.10.2015 sa konalo školenie pracovníkov o bezpečnosti pri práci u žalovaného, školenie vykonal p. M. a tohto školenia sa zúčastnil aj žalobca. V prezenčnej listine bol označený ako 2. v poradí. Z učebnej osnovy na čl. 24 vyplýva, že školenie sa týkalo aj vyhlášky č. 508/2009 Z.z. na zaistenie BOZP a bezpečnosti technických zariadení. Z lekárskeho posudku z 22.11.2017, z 12.4.2017, z prepúšťacej správy z 6.3.2017, lekárskej správy z 18.1.2017, z 19.4.2016, z 27.1.2016, z 28.12.2015, z 31.5.2018, z 15.5.2017 vyplýva poškodenie zdravia žalobcu. Z výsledkovej listiny pretekov z 4.11.2018 vyplýva, že týchto pretekov sa zúčastnil žalobca a skončil ako 13. zo 45 zúčastnených. Uvedené skutočnosti o účasti na pretekoch vyplývajú aj z fotodokumentácie na čl. 33. Z návrhu žalobcu na uzavretie dohody z 19.12.2018 vyplýva, že žalobca vyzýval žalovaného na zaplatenie sumy bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia ako aj jeho zvýšenia spolu v sume 32012 eur. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11C/20/2018 vyplýva, že na tunajšom súde sa viedlo konanie voči žalovanému v ktorom ako žalobca vystupoval B. K., žalovaným bola obec Nižný Hrabovec. Konanie sa týkalo náhrady škody vo výške 5.320 eur ako bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Nárok vyplýval z úrazu z ktorého nárok si uplatnil žalobca aj v tomto konaní. Z obsahu spisu vyplýva, že strany v konaní uzavreli zmier, ktorý bol súdom schválený. K žalobe v tomto konaní 11C/20/2018 bola pripojená dohoda, pôvodný posudok o bolestnom a SSU, dohoda o vykonávaní menších obecných služieb zo dňa 31.7.2015, zápisnica o vyšetrení a prejednaní okolností vzniku pracovného úrazu na čl. 7, záznam o registrovanom pracovnom úraze na čl. 8-9 uvedeného spisu. Uznesenie súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 10.11.2018. Z obsahu tohto spisu vyplýva, že pôvodne bola vec postúpená OS Poprad z dôvodu, že ide o nárok pracovný, ktorý vyplýva z pracovného úrazu. Z odôvodnenia KS Prešov zo dňa 12.4.2018 vyplýva, že KS je tohto názoru, že nárok ktorý si uplatňuje žalobca nie je nárokom, ktorý by bolo možné uplatňovať voči zamestnávateľovi na základe zodpovednosti za pracovný úraz, následky ktoré odškodňuje Sociálna poisťovňa aj keď je tohto názoru, že práca, ktorú vykonával je závislou prácou, ktorá môže byť vykonávaná len pracovnoprávnym vzťahom. Z dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb čl. IV bodov 1 a 4 nachádzajúcej sa v spise tun. súdu sp. zn. 11C/20/2018 vyplýva, že v rámci zaradenia na vykonávanie menších obecných služieb nevstupuje občan do pracovnoprávneho vzťahu. Z toho dôvodu sa na jeho zaradenie na výkon menších obecných služieb nevzťahujú ustanovenia Zákonníka práce čo však neznamená, že podmienky vykonávania menších obecných služieb pre občana budú výrazne odlišné od obvyklých podmienok pre výkon pracovnej činnosti. Pokiaľ nie je v tejto dohode uvedené inak, vzťahujú sa na ňu ustanovenia Občianskeho zákonníka a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy majúce vzťah k predmetu a záväzkom vyplývajúcim z tejto dohody. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 22.3.2019 uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že zo strany žalovaného resp. vedúceho skupiny nebol nikdy daný žalobcovi nejaký pokyn na prácu s motorovou pílou na rebríku a že žalobca svojoľne bez vedomia vedúceho zamestnanca obce použil rebrík aj motorovú pílu v rozpore so zásadami o bezpečnosti o ktorých bol pred tým riadne poučený. Opätovne tvrdí, že zo strany vedúceho zamestnanca žalovaného U. Š. bola predmetného dňa 21.12.2015 v ranných hodinách skupine pracovníkov oznámená pracovná úloha vykonať orezávanie konárov stromov pri starom cintoríne v obci Nižný Hrabovec. Za tým účelom boli zo skladových priestorov požiarnej zbrojnice vedúcim pracovnej skupiny U. Š. vydané pracovné prostriedky a to 2 ks motorových pil ako aj vysúvací rebrík, ktoré pracovná skupina naložila na príviesny vozík motorového vozidla zn. Y. patriacom žalovanému. Vedúci pracovnej skupiny uvedené pracovné prostriedky osobne odviezol na určené miesto na výkon pracovnej činnosti. Pracovnou skupinou bol na pokyn vedúceho vybraný a postavený vysúvací rebrík na výkon pracovnej činnosti orezávania konárov stromov. Pokiaľ sa týka tvrdenia žalovaného, že u žalobcu na základe lekárskeho vyšetrení nebola diagnostikovaná žiadna paréza, chce poukázať na lekárske nálezy a to neurologických vyšetrení M.. M. C., Neurologickej ambulancie v A., ktorá v Dg závere u žalobcu konštatuje asymetrickú paraparézu DKK, ktorú diagnózu konštatuje v odbornom posudku o invalidite aj posudkový lekár zo dňa 16.1.2018 tvoriacom prílohu rozhodnutia Sociálnej poisťovne v Bratislave zo dňa 7.3.2018. Taktiež nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že žalobca v športových a pohybových činnostiach evidentne nie je žiadnym spôsobom obmedzený, keďže sa pohybuje bez akejkoľvek opory a je aktívnym športovcom v cyklistike, a to na súťažnej úrovni. Chce podotknúť tú skutočnosť, že cyklistike, avšak v obmedzenom rozsahu zodpovedajúcom jeho zdravotným možnostiam sa venuje na základe odporúčania zo strany odborných lekárov, aby nedošlo k zhoršovaniu zdravotného stavu. Podľa jeho názoru tvrdenie žalovaného, že na strane žalovanej obce chýba pasívna vecná legitímácia v tomto spore a že obec nie je zodpovedná za vznik ujmy na zdraví žalobcu nemá právne opodstatnenie, pretože už v konaní vedenom na Okresnom

súde vo Vranove n.T. pod sp. zn. 11C/20/2018 o náhradu škody titulom bolestného súd uznesením zo dňa 3.10.2018 schválil zmierny uzavretý medzi stranami sporu, keďže obsah uzavretého zmiernu nebol v rozpore so zákonom. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje žalobu žalobcu za skutkovo a právne dôvodnú. Z potvrdenia ÚPSVaR vyplýva, že žalobca je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 14.9.2011, evidencia trvá. Predchádzajúce evidencie boli od 1.1.2009 do 4.5.2010, od 3.8.2006 do 12.12.2006, od 1.9.2005 do 1.1.2006 a od 21.6.2002 do 11.9.2002. Z výpovede žalobcu vyplýva, že v období od 1.8.2015 pracoval u žalovaného. Dňa 21.12.2015 o ôsmej hodine bolo rozdelenie na prácu. Prácu im dal U. Š.. Povedal mu, že má ísť rezať konáre k starému cintorínu. Prišli tam. U. Š. doviezol náradie na modrej Y.T. s prívesným vozíkom. Spolupracovníci vyložili náradie, rebrík pristavili ku konáru. On išiel hore. Mal v ruke vyvetvovacu pílu. Zrezal jeden konár, rebrík sa nahol do ľavej strany. Ako rebrík padal, zoskočil na zem. Následne mu začali tŕpnuť ruky, nohy, nemohol sa postaviť. U. Š. sa ho spýtal, či má volať rychlu záchranú službu. On mu povedal, že áno. Prišla sanitka. Išiel do Z. na chirurgiu. Potom išiel do M. na magnetickú rezonanciu a večer šiel do C.. 23.tého bol operovaný. Mal skrutky v chrbtici. Potom sa ambulantne liečil viackrát. Absolvoval rehabilitáciu v C.. Problémy naďalej trvajú. Žalobca na dotaz súdu, aby ozrejmil, akými následkami úrazu naďalej trpí, uviedol, že tŕpnu mu ruky a chrbtica. Má pálenie pri srdci a bolesti kolien. Momentálne má zlomený stavec a nosí korzet. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovanej, či dostal on osobne pokyn orezávať konáre na rebríku, uviedol, že pokyn nedostal. Išiel z vlastnej vôle, nakoľko sa k tomu nikto nemal. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, či má nejaké odborné školenie na práce orezávania konárov vo výškach, žalobca uviedol, že nie. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, či absolvoval školenie bezpečnosti pri práci vykonanom pracovníkom p. M., resp. jeho firmou alebo pracovníkmi, žalobca uviedol, že áno. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, aké práce podľa rozdelenia, resp. jeho skupín mal v ten deň vykonávať, žalobca uviedol, že v ten deň mali vykonávať orez stromov a nič viac. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, ako dlho pred uvedeným incidentom bol nezamestnaný, resp. zaradený do evidencie nezamestnaných, žalobca uviedol, že od roku 2011. Mesiac nevie. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, aké je jeho najvyššie dosiahnuté vzdelanie, žalobca uviedol, že má J. O., odbor A., vyučný list má. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, či je slobodný, ženatý, či má deti, či má nejakú vyživovaciu povinnosť, uviedol, že je slobodný a bezdetný. Žalobca na otázku právneho zástupcu žalovaného, či sa zúčastnil pretekov A. R. - dôkazy, o čom predložil do spisu - a či v súčasnosti aktívne športuje, má na mysli v minulosti dva roky dozadu, nie teraz, keď má zlomený stavec, žalobca uviedol, že áno, A.Q. R. sa zúčastnil. Lekár mu povedal, že má chodiť na bicykli, že môže, primerane, aktívne. Na otázku, či pred zlomeným stavcom bicykloval, žalobca uviedol, že áno, každodenne. Z výpovede štatutárneho zástupcu žalovaného vyplýva, že štatutárny zástupca na otázku súdu v zmysle uvedeného, prečo žalobca vykonával tieto činnosti, pri ktorých došlo k pracovnému úrazu, kto mu tieto pokyny dal, príp. ako sa organizujú tieto aktivačné práce, kto usmerňuje, kto dáva pokyny tým pracovníkom, aké práce majú vykonávať, či je to nejak zdokladované, uviedol: práce úplne na začiatku zariadenia starosta obce, tzn. že dáva technikovi pokyny, aké práce sa majú v daný deň urobiť. Pokyn na orezávanie konárov pre žalobcu od bývalej starostky p. Š. nezaznel a nevie si predstaviť, aby niekto orezával jeden konár celý deň. Na otázku pán K. odpovedal, že inú prácu v ten deň nemal. Zistovala si skutočnosti ohľadom tohto dňa. Úlohou pracovníkov bolo ísť poodhadzovať chodník od snehu, vyčistiť. Keďže časť pracovníkov v ten deň ráno povedala, že nad istým chodníkom prevyšuje konár, zavádza chodcom, tak z tohto dôvodu zobral pán Š. orezávač vetiev, ktorým sa orezáva zo zeme. Nebol si istý, či sa to podarí zo zeme, preto tam priložil rebrík. Úlohou chcel poveriť svojho syna. Chcel to urobiť on so synom. Podľa všetkého, keď sa dostavili na pracovné miesto, pán Š. mladší odbehol na toaletu. Ostatná pracovná skupina sa dostavila na to miesto. Nikto pánovi K. nedal pokyn, aby zobral a išiel orezávať. Bola to jeho iniciatíva, pretože pán Š. mladší ešte nedošiel na pracovisko. Ujal sa toho sám. Pán Š. starší, technik, jej povedal, že nepovažoval pána K. za zručného v oblasti ovládania techniky, preto by mu sám tento pokyn nikdy nedal. Nevie si predstaviť, aby záležitosť, ktorá trvá 10-15 minút, plánovali na celý pracovný deň, čiže jednoznačne tam boli naplánované iné práce a táto práca bola len pridružená, ktorá sa vyskytla len náhodou. Čo sa týka spoločenského uplatnenia, ktorý nárok si žalobca uplatňuje, pravdou je to, že žalobca bol dlhodobo nezamestnaný. Neutrpel žiadnu ujmu, čo sa týka straty spoločenského uplatnenia. Je nezamestnaný aj teraz. Ľudský je jej to veľmi ľúto, čo sa mu stalo. Určite by takéto bolesti a operáciu absolvovať nechcela. Na druhej strane ho obdivuje, že po tom všetkom, čo sa mu stalo, dokáže byť na výbornom mieste na športových pretekoch a v zime v mraze, kedy človek má problém pešo vyjsť, ťahá na bicykli, keď je poľadovica, do Z.. Takéto veci sa v obci riešia, komunikuje sa o tom a podľa informácie od občanov v obci Nižný Hrabovec pán K. je schopný odbicyklovať z Nižného Hrabovca až do A. G. Z., aj do iných okresných vedľajších miest. Bolesť áno, určite bola. Toto berie. Strata spoločenského uplatnenia žiadna nenastala, nakoľko žije aktívne, čo sa

týka športovej činnosti. Čo sa týka spoločenskej činnosti, nikdy sa nezapájal. Je skôr introvert. Nikdy ho nebolo vidieť na žiadnych podujatiach. Žije spôsobom života takým, akým predtým. Štatút. zástupca žalovaného na otázku svojho právneho zástupcu, či ona osobne videla žalobcu bicyklovať po uvedenom úraze v zime, príp. v iných obdobiach, štatút. zástupca žalovaného uviedol, že áno. Na dotaz súdu, koľkokrát ho videla, uviedla, že viackrát - štyrikrát, päťkrát. Najviac ju udivil február, keď bola na ceste poľadovica a nepriaznivé počasie. Z výpovede svedka U. Z. vyplýva, že dňa 01.12.2015 ráno starostka mu dala pokyn, čo majú robiť. Povedal jej, že deň predtým čistili chodníky a tieto nedočistili. Povedala im starostka, že majú porobiť do 12-tej a potom má chlapov pustiť domov. V ich partii, čo tam robili na osade, povedal B. z partie, že na chodníku je previsnutý konár a že keď ľudia idú do dediny, musia ho obchádzať. Povedal, že dobre, že ide po odvetvovač, je to taká štilka, že ho zrežú, že ho zreže on so synom. Chlapec povedal, že v poriadku - jeho chlapec. Išiel preto pre štilku. Keď prišiel, syn mu povedal, že ide na WC, že môžu ísť a že on príde za nimi. Vyšiel hore s chlapmi. Nevedel o čo ide, zobral rebrík, keby ho bolo treba. Prišli na vrch. Zobral štilku, natočil ju. Musí sa nahriať olej. Natočil štilku, aby poležala. Trošku podišiel ďalej. B. zobral štilku, vyšiel na rebrík a zrezal. Takto to bolo. Povedal mu, že nech zide dole, že štilka nereže dobre, asi treba nabrúsiť reťaz. Išiel pre auto, mal ho trochu vyššie po ceste. Išiel pre pilník na brúsenie a keď sa vrátil, B. už bol na zemi. To, ako spadol, nevidel. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, na akej funkcii pôsobí, akú činnosť vykonáva a akú činnosť vykonával v rozhodnom tomto období, svedok uviedol, že bol ako koordinátor. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, ako došlo k zadenovaniu prác pri verejnoprospešných prácach, kto im zadenoval prácu, svedok uviedol, že po dohode so starostkou. Povedala mu, čo má robiť. Ona ho zavolá, on následne zavolá chlapov a povie im, čo majú robiť a akú činnosť majú robiť. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aká činnosť bola plánovaná v uvedený deň 21.12.2015, svedok uviedol, len čistiť chodníky. Deň predtým čistili a nedočistili ich. Chodníky čistili od snehu. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či bolo ešte niečo iné v pracovnej náplni pre ich skupinu v uvedený deň, svedok uviedol, že nie. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či v súvislosti s vykonávanou činnosťou zabezpečovali nejaké nástroje pracovné, svedok uviedol, že áno - lopaty, väčšinou lopaty. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či ich priamo zabezpečili na mieste, svedok uviedol, že áno. Mal privesný vozík a tam boli. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či dal on pokyn žalobcovi na odrezanie uvedeného konára, svedok uviedol, že nie. Nedal mu, lebo žalobca, myslí si, že nebol majster, nebol zručný. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby sa vyjadril k zručnostiam a schopnostiam žalobcu, aké činnosti pod jeho vedením zvykol robiť, príp. akú prácu mu prideľoval, svedok uviedol: väčšinou čistili, či v jari, či v zime, s metlou, s lopatou. Keď sa kosila tráva, hrali. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, komu vo svojej skupine prideľoval prácu s technickými pracovnými nástrojmi, svedok uviedol, že na to mal len dvoch ľudí, ktorým veril - jeho syn a M. B. mladší. Väčšinou oni dvaja narábali so štilkami. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či v uvedený deň 21.12.2015 sa mali orezávať aj iné stromy, ak áno, koľko ich orezali, svedok uviedol, že v ten deň nič nemali robiť. Len tento jeden konár, ktorý visel nad chodníkom, ho popýtal kolega, že by ho zrezali, lebo zavádza ľuďom. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, čo jeho pracovná skupina v uvedený deň robila, svedok uviedol, že potom ako sa stal ten úraz už nerobili nič. Zabezpečovali odvoz, sanitku a nikto nemal náladu robiť. Každého to vzalo. Spadol, ležal tam, poprikryvali ho dekami, pokiaľ príde sanitka. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, kto a kedy prišiel s iniciatívou odrezať konár, či to bolo predtým, ako im starostka zadala prácu alebo po, svedok uviedol, že to bolo potom. On povedal, že majú robiť čistiť chodníky a kolega prišiel z osady a toto povedal. Na dotaz súdu, kto to bol, uviedol, že bol to pán B.. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či videl po uvedenom úraze žalobcu aktívne športovať, príp. bicyklovať aj v zime, svedok uviedol, že robí aj šoféra na obci a videli ako v zime išiel na bicykli. Videla to aj pani starostka, aj v lete chodil po dedine. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, pre koho doniesol daný odvetvovač na miesto, kto s ním mal pracovať, svedok uviedol, že doniesol pre svojho syna. Veril len pánovi B. a svojmu synovi. Vie, že oni rezali a píllili drevo aj v lese. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či predtým ako žalobca zobral odvetvovač a vyšiel na rebrík, či sa ho pýtal, či to môže urobiť, svedok uviedol, že nie. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto mal oprávnenie na vykonávanie prác s motorovou píllou. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, odkiaľ vybral odvetvovač a vysúvacie motorové píly, svedok uviedol, že zo skladu. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, v akej vzdialenosti bol sklad a miesto, kde orezovali konáre, svedok uviedol, že sklad má v dedine a rezač mali mimo dediny. Je to pri starom cintoríne. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, v čase, keď sa stal úraz, koľko ľudí obsahovala pracovná skupina, ktorej bol koordinátorom, svedok uviedol, že asi piati, presne nevie. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, koľko odvetvovačov bolo na mieste, svedok uviedol, že jeden. Z výpovede svedka M. B. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania. Strany sporu pozná. Spolu pracovali. Svedok na dotaz súdu,

aby popísal okolnosti pracovného úrazu žalobcu, kedy sa, ako, za akých okolností úraz stal, svedok uviedol, že stalo sa to 21.12.2015. Prišli do práce. Dostali príkaz od nadriadeného Z., že pôjdu čistiť chodníky. Nemali dokončené chodníky. Prišiel kolega, čo býva hore pri rómoch. Je tam chodník a visel veľký konár nad chodníkom zo stromu. Dohodli sa, že pôjdu konár zrezať. Zobrali čo treba. Zobrali nevie presne ako sa to volá. Pokyny od Z. nedostali. Nikomu nepovedal, dohodol sa so svojim synom, že jeho syn ten konár zreže. Medzitým on išiel na WC. Prišli následne na miesto, kde bolo treba konár zrezať. Nevie ako sa dostal hore. Boli tam piati alebo šiesti. Nikto mu nedal pokyn, aby išiel hore. Oni čakali za jeho synom. Na dotaz súdu, kto vyšiel hore, uviedol, že B., nevie ako. On so synom držal spodok rebríka. Bola vtedy námraza. Konár bol dosť klzký. Keď vyšiel hore a ako chcel rezať, rebrík sa naklonil, skočil dole, keď videl, že sa rebrík posúva. Skočil dole a ešte aj krovínorez hodil okolo nich. Spadol dole. Oni si mysleli, že nič, lebo dole skočil. Keď prišli k nemu, povedal, že ho majú nechať. Z. sa akurát bral preč s tým, že ide po pilník nabrúsiť. On to ani nevidel. Následne buchlo, keď spadol, vrátil sa a zavolať záchranku. On akurát išiel pre pilník, sedel v aute, keď spadol. Následne čakali záchranku. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného v akej pracovnej pozícii bol a čo vykonával v uvedenom období, svedok uviedol, že robil pracovníka, všetko čo bolo treba v obci - kosiť, všetko. Uviedol, že bol súčasťou skupiny, ktorá vykonávala menšie aktivačné práce. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, ako každodenne prebiehalo rozdeľovanie prác, príp. kto zadával prácu, svedok uviedol, že práce im zadával U. Z.. Záleží od toho koľko práce bolo. Niekedy sa aj rozdelili. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, čo bolo predmetom práce v uvedený deň, keď došlo k úrazu, svedok uviedol, že mali nedokončené čistenie chodníkov ale kolega prišiel s tým, že treba ten konár zrezať, tak išli tam. Následne už nikde nešli, boli z toho v šoku. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, koľko konárov, koľko stromov mali v uvedený deň zrezať, svedok uviedol, že len tento jeden konár. Visel nad chodníkom. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, kto prišiel s iniciatívou zrezať tento konár, svedok uviedol, že kolega, ktorý s ním robil - jeho brat. On tam hore býva. Chodili tade deti do školy. Je to chodník, ktorým chodia Rómovia z obce do dediny. Jeho brat, sa volá Z. B.. Svedok uviedol, že pracoval v pracovnej skupine aj so žalobcom B. K.. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, aké práce žalobca v tejto pracovnej skupine vykonával, svedok uviedol, že všetko, čo sa v obci malo robiť - kosenie, pratanie. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či dal pokyn pán Z. žalobcovi na zrezanie tohto konára, svedok uviedol, že nie. K. musel vedieť, že nie, nakoľko mal prísť jeho syn - Z. syn. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či si žalobca predtým, ako vyšiel na rebrík, pýtal povolenie od pána Z., svedok uviedol, že nie. Oni čakali všetci na Z., nakoľko išiel medzitým na WC. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto podal žalobcovi vyvetvovacu motorovú pílu zospodu, svedok uviedol, že zobral si ju sám. Vedel, že to má ísť rezať Z. syn. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto naštartoval túto vyvetvovacu pílu, svedok uviedol, že nevie. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto držal vysúvací rebrík, svedok uviedol, že on so svojim synom. Z výpovede svedka B. V. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania, strany sporu pozná. Na dotaz súdu, aby opísal okolnosti úrazu z 21.12.2015, ktorý utrpel žalobca, svedok uviedol, že žalobca utrpel úraz pri vykonávaní prác na VPP. Na dotaz súdu, či vie uviesť bližšie okolnosti, uviedol, že vyliezol hore na rebrík, odrezal konár. Konár vyskočil mimo rebríka. Dvaja, ktorí ho dole držali, ho neudržali a spadol. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto im dal pokyn na vykonávanie práce a aké práce mali v uvedený deň vykonávať, svedok uviedol, že asi koordinátor. Na to si vybrali veci a išli ten konár odrezať, nakoľko zavádzal do elektrického vedenia. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, kde sa udialo to, kde im dal koordinátor pokyn, svedok uviedol, že asi pred zbrojnicou, kde fasujú náradie. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, čo bolo vybrané zo zbrojnice, aké náradie bolo vyfasované, svedok uviedol, že dvojkolesový vozík, rebrík, motorová píla, asi všetko. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto doviezol tieto veci na miesto výkonu práce, svedok uviedol, že toto už nevie. Bral bicykel žalobcu domov. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kto podal žalobcovi vyvetvovacu motorovú pílu, keď išiel na rebrík, svedok uviedol, že to bol to asi U. Z. mladší. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, koľko ľudí obsahovala pracovná skupina na tvári miesta, svedok uviedol, že piati až ôsmi. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, čo on v tejto pracovnej skupine vtedy vykonával, svedok uviedol konkrétne vtedy stál asi tri metre od rebríka. Nerobil nič. Stáli čakali, keď odreže konár. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, koľko konárov mali v uvedený deň odrezať, svedok uviedol, že jeden. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či v uvedený deň mali vykonávať aj nejakú inú činnosť, či túto činnosť mali robiť celý deň, svedok uviedol, že už nevie, nepamätá sa. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, kedy, za akých okolností a komu mal dať pán Z. pokyn na odrezanie konára, svedok uviedol, že určite to bolo celej skupine a buď to bolo pred úradom alebo pred zbrojnicou. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či U. Z. v uvedený deň zabezpečoval aj nejaké iné pracovné náradie, svedok uviedol, že ťažko povedať. Ďalšia pracovná skupina sú ženy. V priebehu dňa sa to

môže zmeniť, keď idú napríklad kosiť, nafasujú sa kosačky, podľa toho, čo bolo treba. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, podľa toho, vzhľadom na to, čo uviedol, či dal pán U. Z. priamy pokyn žalobcovi na odrezanie konára, svedok uviedol, že presne vybraný nebol, ale dohodli sa v rámci skupiny, nakoľko hore musel ísť najchudší. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či si žalobca pytal osobitné povolenie od pána Z. predtým, ako vyliezol na rebrík, svedok uviedol, že takto to nefunguje. Svedok uviedol, že nevie. Z výpovede svedkyne Q. M. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania, strany sporu, pozná. Svedkyňa na dotaz súdu, aby ozrejmila v akom pomere je k stranám sporu, uviedla, že je zamestnankyňou žalovaného a žalobcu pozná z videnia. Svedkyňa na otázku súdu, aby ozrejmila svojimi slovami, čo vie o úraze, ktorý utrpel žalobca pri vykonávaní aktivačných prác, svedkyňa uviedla, že od technického pracovníka U. Z. vie, že v ten deň mal ísť čistiť chodníky, čo bolo určené pre pracovníkov menších obecných služieb. Bola požiadavka, že je tam konár zo strany z ktorej chodia aj ich pracovníci, že by ho bolo treba zrezať, nakoľko bráni prejazdu, že ho zreže U. Z. so svojim synom. Z jeho podania vie, že nevie ako sa pán K. ocitol na rebríku s tým, že ten konár zreže. Na to sa zapotácal, zabalansovalo s ním a z toho rebríka skočil, nie zišiel. Tým, že skočil z rebríka, bol tam briežok, tak sa na briežku šmykol a ostal ležať. Toto vie z počutia pána Z.. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalovaného v akom období sa o skutočnostiach, ktoré teraz uviedla, dozvedela, uviedla, že dozvedela sa o tom o hodinu po pracovnom úraze. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalovaného, či vie, či sa žalobca zúčastňoval spoločenských akcií v obci, svedkyňa uviedla, že osobne ho vída, keď idú na aute, venuje sa aktívne cyklistike. Aj keď išli pracovne s pánom Z. a kolegyňou E. do Z. - bolo to v januári tohto roka - čas primeraný obdobiu a obehovali tu prítomného žalobcu. Smeroval na Z., tým smerom išli aj oni. Vie, že sa venuje, tak ako sa aj predtým venoval. Venuje sa cyklistike a vie, že má nový bicykel a to, že je v tom dobrý. Z výpovede svedka Z. B. vyplýva, že pozná strany sporu z roboty. Je zamestnancom na výbore. Cez úrad práce je zaevidovaný na výbore. Nie je na zmluve, ale cez úrad práce odpracováva pracovné hodiny. Svedok na otázku súdu, aby ozrejmil čo vie o úraze, ktorý utrpel žalobca, svedok uviedol, že vie o tom, že skočil z rebríka. Išiel rezať konár, ktorý visel nad chodníkom dole, kade prechádzajú ľudia aj deti do školy. Navrhol majstrovi - U. Z. staršiemu, že konár visí nad chodníkom, že by ho bolo treba nejako odstrániť. Mal volať starostku. Išli tam aj začisťovať chodníky, preto zobrali rovno aj rebrík. Mal rezať mladší Z.. Tento odskočil domov, išiel na toaletu. Vrátil sa. B. vtedy vyšiel na rebrík. Pán Z. - majster starší mu naštartoval odstraňovač konárov, vyšiel na rebrík. Píla nevládala rezať, bola tam slabá reťaz. Trošku sa rebrík naklonil, on vtedy skočil na svah, ktorý tam bol. Zjojčal tam. Následne Z. volal záchranku. Prišli záchranári. Z výpovede svedka M. B. vyplýva, že strany sporu pozná. Žalobcu pozná. Bol jeho bývalý kolega. Čo sa týka žalovaného, pracoval na obecnom úrade. Na otázku súdu, či aj v súčasnosti pracuje u žalovaného, uviedol, že nie, má svoju firmu. Pracuje vo firme I., s. r. o. Na dotaz súdu, či ide o súkromnú firmu alebo podnik zriadený obcou, štatút. zástupca žalovaného dodáva, že je to obecný sociálny podnik. Svedok na otázku súdu, aby ozrejmil, čo všetko vie o úraze, ktorý utrpel žalobca, uviedol, že mal zranenie, bol v nemocnici. Svedok na otázku súdu, aby ozrejmil okolnosti úrazu, uviedol, že išli orezávať. Vyšiel na rebrík. Rebrík sa začal nakláňať. Pílu - odvetvovač odhodil a potom zoskočil z rebríka a potom už ostal ležať na zemi. Potom ich koordinátor, keď prišiel, zavolať záchranku. To bolo všetko. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedol, akú mali pracovnú náplň v uvedený deň, resp. koľko konárov mali orezať, nakoľko uviedol, že išli orezávať, svedok uviedol, že mali orezať iba jeden konár. Svedok na dotaz právneho zástupcu žalovaného, aká bola ďalšia náplň, svedok uviedol, že mali ísť čistiť chodníky, ale potom sa to zmenilo. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či bol osobne členom aktivačnej skupiny, či bol prítomný pri skutku, svedok uviedol, že áno. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedol, či vie uviesť, kto navrhol orezanie konára, kto s touto iniciatívou prišiel, svedok uviedol, že bol to kolega Z. B.. On to navrhol koordinátorovi a potom išli. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedol, kto dal pokyn - či priamo žalobca dostal pokyn na orezanie, svedok uviedol, že nie. Mal tam ísť koordinátorov syn. Potreboval si odbehnúť na WC. Potom zobral žalobca odvetvovač. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, na akom mieste dal koordinátor pokyn kto má odrezávať konár, svedok uviedol, že bolo to ešte pri požiarnej zbrojnici, kde majú všetky materiály. Tam sa stále rozdelí práca, kto, čo ide robiť. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, kedy odišiel U. Z., mladší na WC-ko, svedok uviedol, že išli na miesto, kde mali orezávať a on medzitým odišiel. Povedal koordinátorovi, že si potrebuje odbehnúť. Na otázku, kde si odbehol, svedok uviedol, že domov. Bol tam autom, odbehol si. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, keď sa orezával konár, či bol U. Z., mladší na mieste, svedok uviedol, že sa nepamätá si, či tam bol alebo nie. Žalobca k výpovedi svedka uviedol, že svedok klame, nakoľko U. Z., mladší mi štartoval vyvetvovaciu pílu a podával mu ju na rebrík. To, že bol na WC je klamstvo. Z výpovede svedka U. Z. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania a strany pozná. Na otázku súdu, aby ozrejmil, čo vie o úraze, ktorý utrpel žalobca, svedok uviedol, že boli ráno na rozdelení. Mali ísť odpratávať sneh s chodníkov. Z. B. prišiel

s tým, že konár zasahuje do chodníka. Išli ho zrezať. Oco povedal, dohodli sa, že ho pôjde zrezať on. Povedal ocovi, že ide teraz na toaletu a o 5-10 minút príde za nimi. Prišiel tam. Keď prišiel, B. K. už stál na rebríku a držal v ruke odvetvoač a rezal. Nevie, čo sa presne stalo, B. tam zazmätkoval niečo. Odhodil odvetvoač a zoskočil a takto sa stal úraz. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či počul niekedy zo strany svojho otca, aby dal pokyn žalobcovi na odrezanie uvedeného konára, svedok uviedol, že nie. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či bol členom aktívnej skupiny, uviedol, že áno. Uviedol, že v ten deň sme mali ísť odpratávať sneh z chodníkov. Konár bol nad zemou 2 možno 2,5 metra. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či tento konár zasahoval do elektrického vedenia alebo nie uviedol, že boli tam telekomunikačné káble. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného v akej výške boli telekomunikačné káble, svedok uviedol, že asi od úrovne chodníka asi 2 metre. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedol dôvod, prečo sa mal konár rezať, uviedol, že zasahoval do chodníka. Svedok na otázku právneho zástupcu žalobcu, či v čase, keď sa stal úraz, či mal oprávnenie na prácu s motorovou pílu, svedok uviedol, že nemal oprávnenie, žiadne školenie. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, aby uviedol, kedy odišiel na WC, svedok uviedol, že ešte keď boli na rozdelenie pri zbrojnici. Vzdialenosť medzi zbrojnicou a miestom, kde sa mal konár zrezávať je približne asi kilometer. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, či U. Z. starší bol na tvári miesta, keď sa stal úraz, svedok uviedol, že bol, ale bol pri aute. Žalobca k výpovedi svedka uviedol, že svedok klame. Svedok mu štartoval vyvetvovacia pílu a podával mu ju na rebrík. To, že bol na WC, je klamstvo. Chodník nemali ísť čistiť od snehu, nakoľko sneh nebol. Strom bol vo väčšej výške, teraz je naklonený, nakoľko je podmytý. Ide okolo stromu potok. Svedok na dotaz súdu uviedol, že hovoril pravdu a na WC bol. Svedok na otázku právneho zástupcu žalovaného, či podával pílu prítomnému žalobcovi, svedok uviedol, že nie, lebo keď prišiel už stál na rebríku. Z výpovede svedkyne C. Z. vyplýva, že strany sporu pozná. Je bývalá starostka a pán K. bol bývalý pracovník na obecné služby. Svedkyňa na otázku súdu, aby opísala okolnosti úrazu, ktorý sa stal žalobcovi dňa 21.12.2015, uviedla, že áno, v tom čase bola starostkou. V úvode chce uviesť úprimnú ľútosť nad tým, čo sa stalo. Bola vtedy starostkou. Ona bola na obecnom úrade. Bez ohľadu na to, ako súd rozhodne, vinu na tom, čo sa stalo, majú obe strany. V práci bol jeden koordinátor, nakoľko druhá koordinátorka mala dovolenku. Tento koordinátor mal na starosti aj mužov aj ženy malých obecných služieb. Ženy upratovali okolo obecného úradu a s chlapmi išiel koordinátor na čistenie chodníkov, čo si deň vopred dohodli. Spontánne vznikol návrh od pracovníkov malých obecných služieb, aby zrezali konár smerom k starému cintorínu, že im tam zavadzia, nakoľko tam prechádzajú deti do školy. Jej pracovník pán K. nemal oprávnenie na to, aby tento konár rezal alebo aby použil elektrickú pílu. Koordinátor išiel pre rebrík a pre pílu a vrátil sa späť. Aspoň takto jej to bolo tlmočené, nakoľko ona na tomto mieste nebola. O. K. bol veľmi šikovný pracovník. Ostatní sa aj tak zdráhali, pán K. zo svojej vôle zobral tú pílu, vystúpil na rebrík a chcel odrezať ten konár. Našťastie píla ešte nebola spustená a on bol na rebríku. Takto sa to ku nej dostalo, ona tam nebola. Údajne dvaja držali s ním rebrík, nevie, ktorí to boli. Jeden hovorí, že to bol koordinátor so svojím synom. Druhý hovoril, že to boli iní pracovníci. Z rozprávania svedkov - týchto pracovníkov - bolo zrejme, že pán K. neudržal rovnováhu alebo oni zlé držali rebrík a z toho rebríka padal a zoskočil. Je tam taký mierny svah. Bolo také počasie ako je teraz - námraza. On sa šmykol a následne spadol na chrbát. Ona bola vtedy na obecnom úrade, čakala deti, ktoré mali prísť z materskej škôlky. Bolo to pred Vianocami. Jej koordinátor jej to oznámil telefonicky, že sa stal úraz a následne pre ňu prišiel na obecný úrad. Keď prišli na miesto, pán K. ležal na zemi na chrbte prikrytý. Všetci pracovníci boli okolo neho a asi na to okolo o 5 minút prišla záchranka. Zobrali ho do nemocnice. Bolo to strašne nepríjemne pre rodinu a pre ňu. Následne, keď sa informovala u jeho rodičov, ako prebiehala liečba, rodičia jej povedali, že bude operovaný, že má ťažšie poranenie. Keď sa vrátil z operácie, myslí z C., navštívila ho aj v nemocnici. Pohľad nikomu nepraje. Bolo jej to nesmierne ľúto. Po prepustení z nemocnice ho navštívila možno dvakrát doma. Išli za ním tam aj pracovníci malých obecných služieb. Hneď po úraze, keď spisovali úraz, volala bezpečnostných technikov. Následne, keď mal vystavenú maródku prišiel na obecný úrad jeho otec s maródkou, že kde ju má odovzdať. Vtedy ich ľutovala, odbili ich na úrade práce aj na Sociálnej poisťovni. Odvody za týchto pracovníkov odvádza úrad práce, oni ich preberajú z úradu práce. Odvody za nich platia, ale maródku nechceli prevziať. Keď sa pýtali dookola všade, prečo od neho maródku nechcú zobrať, povedali im, že je diera v zákone. Dozvedela sa o tom, že rodina K. sa bola informovať u bývalej aj súčasnej starostky pani O. ako majú postupovať, za kým sa majú obrátiť, za kým majú ísť, ako si majú nárokovať náhradu škody. Pani starostka im poradila. Následne v roku 2018, keď končila svoje volebné obdobie dostali od žalobcu list - v čase, keď končila funkčné obdobie, že žiada preplatiť náhradu škody 5.600 eur sa jej zdá. Zastupoval ju právnik pán Dr. M.. Dohodli si stretnutie. Dohodli sa tam, že túto čiastku znížia na 5.000 eur plus okolo 300 eur boli súdne trovy. Pred ukončením jej funkčného obdobia vyplatili pánovi K. sumu 5.000 eur na účet jeho mamy, nakoľko on účet nemal a 300 eur súdne trovy. Tým sa rozlúčili. Je jej to ozaj ľúto,

čo sa stalo. Vie, že následky sú trvalé. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalovaného, aby uviedla, ako prebiehalo zadávanie prác, pracovných úloh pracovníkom menších obecných služieb na jednotlivý deň, svedkyňa uviedla, že stále deň vopred sa stretli s koordinátorom, čo asi chce, aby nasledujúci deň urobili. Keď sa menilo počasie, menila sa aj práca. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalovaného, čo bolo predmetom činnosti v uvedený inkriminovaný deň, svedkyňa uviedla, že mali ísť vtedy čistiť chodník k cintorínu. Orez konára prišiel spontánne od pracovníkov s tým, že tento konár im zavadzia, visí nad chodníkom. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu od koho konkrétne sa dozvedela o konkrétnych skutkových okolnostiach prípadu, svedkyňa uviedla, že oznámil jej to koordinátor, U. Z.. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu v akom pracovnoprávnom vzťahu bol s obcou U. Z., svedkyňa uviedla, že bol technický pracovník - koordinátor. Zo záveru znaleckého posudku č. XX/XXXX vyplýva, že žalobca B. K., narodený dňa X.X.XXXX utrpel pri úraze dňa v čase okolo 09,35 hod. nasledovné poranenia: Kompresívna zlomenina tela stavca Th12 s prominenciou úlomkou do spinálneho kanála o 4,7mm, Zlomenina oblúka stavca Th 12 vpravo Kompresívna zlomenina tela stavca L1. Doba liečby uvedených zranení u žalobcu bola 23 mesiacov, ukončená v novembri 2017, kedy po úspešnom odstránení fixačného osteosyntetického materiálu z chrbtice (skrutiek, matíc a tyčiek) bolo jeho liečenie úspešne ukončené. Trvalým následkom zranení žalobcu je poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažkého rozsahu bez príznakov koreňového dráždenia - teda bez príznakov dráždenia miechových koreňov a nervov. Rovnako je trvalým následkom zranení žalobcu aj rozsiahlejšia jazva na chrbtovej časti tela žalobcu po operácii a odstránení fixačného materiálu z chrbtice. Zdravotný stav žalobcu možno podľa dostupných lekárskejších správ považovať v zmysle zákona č.437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za ustálený v novembri 2017, po poslednej kontrole na Neurochirurgickej klinike po operačnom odstránení osteosyntetického materiálu, kedy bolo jeho liečenie ukončené a jeho zdravotný stav stabilizovaný. Z posudku č. XX/XXXX vyplynulo, že znalec stanovil výšku bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na počet bodov 810. Položka č. 304c.Poúrazové obmedzenie ohodnotil počtom bodov 390, zvýšil ho o 100 % na 780 bodov z dôvodu obmedzenia alebo straty možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví - vznik čiastočnej invalidity následkom úrazu a obmedzené možnosti na trhu práce vo veku XX rokov. Položku č. 432a. Rozsiahle plošné jazvy ohodnotil na 30 bodov. Znalec ďalej uviedol, že po preštudovaní spisu ako aj doložených lekárskejších správ nebolo zistené žiadne ďalšie zranenie, respektíve úraz žalobcu v období od predmetného úrazu dňa až do času súdneho pojednávania konaného dňa 17.7.2019. Znalec nemá vedomosť o tom, že by žalobca utrpel ďalšiu, novú zlomeninu stavca chrbtice v čase pred súdnym pojednávaním konaním dňa 17.7.2019, preto nie je jasný dôvod nosenia korzetu počas uvedeného pojednávania. Z dôvodu posudzovaných zranení zo dňa 21.12.2015 už nosenie korzetu nebolo indikované ani potrebné. Následkom zranení utrpenejších dňa 21.12.2015 je vyššie uvedené obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké bez koreňového dráždenia a rozsiahlejšia jazva na chrbtovej časti trupu žalobcu. O iných poraneniach ani iných následkoch nemá znalec žiaden písomný dôkaz. Po preštudovaní zdravotnej dokumentácie žalobcu bezprostredne po operácii úrazu v čase hospitalizácie na Neurochirurgickej klinike F. v C., ako aj po rehabilitácii v kúpeľoch v C. a po následnej operácii - odstránení osteosyntetického materiálu na Neurochirurgickej klinike F. v C. ako aj po následných kontrolách na neurochirurgickej ambulancii v C. a rehabilitačnej ambulancii vo Z. G. E. musím konštatovať, že u žalobcu nie sú prítomné parézy dolných končatín a popisované zranenie ich nespôsobilo. Parézy popísala iba neurologička M.. M. C., inak sa v žiadnom lekárskom náleze nevyskytujú, ani v objektívnych nálezoch nie sú popísané. Z vyjadrení žalobcu a žalovaného vyplýva, že výšku bodového ohodnotenia nerozporovali. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 23.5.2022 vyplýva, že danej právnej veci súdom ustanovený znalec M.. E. Q. podal znalecký posudok k hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu, ktorého náhrady sa žalobca domáha v tomto konaní voči žalovanej obci. Po podaní tohto posudku je možné konštatovať, že naše námietky voči žalobcom predloženému lekárskejšmu posudku M.. B. boli dôvodné, pretože žalobca evidentne netrpí žiadnymi parézami (ochrnutím) dolných končatín a už vôbec nie na maximálnej hranici tejto diagnózy. Absencia akýchkoľvek paréz vyplýva aj z preukázaného spôsobu života žalobcu po ukončení liečenia, keďže intenzívne bicykuje, chodí bez akejkoľvek opory alebo barly a asistenciu nepotrebuje ani k ďalším bežným činnostiam v živote. M.. E. Q. výslovne poprel žalobcom uplatňovanú diagnózu poúrazovej paraparézy a diagnostikoval iba poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice- stredne ťažké v rozsahu 390 bodov, pričom zároveň tento počet bodov navrhol zdvojnásobiť, resp. zdvojnásobil z dôvodu veku žalobcu v čase úrazu a vzniku čiastočnej invalidity, pre ktoré má žalobca znížené možnosti na uplatnenie v spoločenskom živote alebo na trhu práce. Z uvedených dôvodov a teda najmä z dôvodu nízkeho veku žalobcu a straty potencionálnych možností uplatnenia v spoločenskom živote, M.. Q. bodovo vyčíslil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu v počte bodov 810. Aj napriek takto zvýšenému

počtu bodov samotným znalcom, si žalobca v tomto konaní naďalej uplatňuje aj mimoriadne zvýšenie počtu bodov súdom v prípadoch hodných osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. V konaní však žalobca s výnimkou priznanej čiastočnej invalidity nepreukázal a ani neuvádza žiadnu okolnosť, v dôsledku ktorej by bolo možné posudzovať tento prípad ako prípad hodný osobitného zreteľa. Taktiež uvádzaná priznaná invalidita Sociálnou poisťovňou je iba s poklesom vykonávať zárobkovú činnosť o 45 %, pričom priznaná bola z dôvodu údajnej existencie paraparéz na základe lekárskej správy M.. C. od 18.10.2017, čo vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia Soc. poisťovne. Nie je známe akým spôsobom Soc. poisťovňa posúdila žalobcu, resp. ktorý posudkový lekár ho vyšetroval, ale znalec M.. E. Q. žiadne parézy nediagnostikoval a zrejme by bolo na mieste opätovné posúdenie žalobcu posudkovým lekárom Soc. poisťovne. K predpokladom aplikácie ustanovení §5 ods.5 zák.č.437/2004 Z.z., tj. k podmienkam mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom sa konštantne vyjadruje aj Najvyšší súd SR, ktorý poukazuje na to, že pre aplikáciu tohto ustanovenia sa musí jednať o zvlášť výnimočné prípady, pričom aj pri ťažkých následkoch zranení a invalidity s poklesom práceschopnosti o 80 %, nesamostatnosti pri bežných úkonoch a pohybe len pomocou invalidného vozíka, je primeraným z hľadiska proporcionality navýšenie súdom v rozsahu 20 %. NS SR sa v rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/126/2014 stotožnil so záverom Krajského súdu v Bratislave, ktorý konštatoval, že: „Maximálne navýšenie o 50 %, ktoré požaduje žalobca, je však neprimerané. Takéto navýšenie je možné priznať len poškodeným s najťažšími následkami, kedy zostanú pripútaní na lôžko, plne odkázaní na pomoc iných, ktorí nedokážu vykonávať ani základné životné úkony, sú úplne izolovaní nielen od akéhokoľvek spoločenského, športového alebo kultúrneho života, ale aj od sexuálneho a citového života.“ K podobným záverom dospeli všetky sudy vrátane Najvyššieho súdu SR v konaní č.k. 3Cdo/209/2017, kedy v prípade poškodeného s ťažkou kvadruparézou s výraznou prevahou na dolných končatinách (v určitých segmentoch je možný istý aktívny pohyb), t.j. mladý pacient, ktorý sa pohybuje pomocou invalidného vozíka a nie je samostatný ani pri základných životných úkonoch, zvýšili sudy vrátane Najvyššieho súdu SR náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia o 25 %. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Cdo/209/2017: „Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy).“ Je evidentné, že v prípade žalobcu v tomto konaní, nie je naplnená ani jedna z uvedených dvoch stránok následkov pre priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobca je plne sebestačný, v podstate neobmedzený pri základných bežných životných úkonoch, nevyžaduje asistenciu ani pri hygiene, stravovaní alebo obliekaní a je schopný realizovať sa aj v prípadnom partnerskom vzťahu alebo v rodinnom živote. Taktiež sa pohybuje bez opory a netrpí žiadnym ani len čiastočným ochrnutím niektorej z končatín. Čo sa týka stránky dovtedajšieho žalobcovho spoločenského uplatnenia je možné rovnako konštatovať, že k žiadnej zásadnej zmene u žalobcu v dôsledku úrazu nedošlo. Žalobca sa de facto nezúčastňoval spoločenského, politického ani kultúrneho života, je slobodný a bezdetný, pričom už pred dotknutým úrazom bol dlhodobo nezamestnaným bez vyššej kvalifikácie. Jedinou oblasťou realizácie žalobcu pred úrazom bola cyklistika na amatérskej úrovni, v ktorej však nie je žiadnym spôsobom obmedzený ani po predmetnom úraze, čo bolo v tomto konaní preukázané jeho výsledkami a výpoveďami svedkov. Na základe uvedeného sme preto toho názoru, že aj s poukázaním na vyššie uvedené závery Najvyššieho súdu SR u žalobcu v žiadnom prípade neexistujú také výnimočné okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom podľa §5 ods.5 zák.č. 437/2004 Z.z. tak, ako si to nárokuje žalobca. Z vyjadrenia žalobcu na čl. 234 vyplýva, že žalobca B. K. prostredníctvom právneho zástupcu podáva vyjadrenie k návrhu žalovaného na vykonanie dôkazov zo dňa 24.5.2022: Podľa dohody uzavretej medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z. G. E. na jednej strane a Obcou Nižný Hrabovec - ako organizátorom na strane druhej zo dňa 23.2.2015 vyplýva: podľa článku I. bod 1, záväzok organizátora realizovať pracovnú činnosť bližšie špecifikovanú v článku II dohody a to prostredníctvom občanov v hmotnej núdzi, ktorých účasť za týmto účelom zabezpečí úrad. podľa článku IV. bod 3, záväzok organizátora vytvoriť základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a za tým účelom si plniť všetky povinnosti vzťahujúce sa na zamestnávateľa v zmysle zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Na základe úrazového poistenia poberateľov dávky v hmotnej núdzi uzavretého medzi Komunálnou poisťovňou a.s. Bratislava na jednej strane a

Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z. G. E. na druhej strane ako poistníkom zo dňa 22.12.2014 vyplýva: - podľa ustanovení zmluvného dojednania bod 5 písm. c) úrazového poistenia - Výluky z poistenia - poistenie sa nevzťahuje na úraz ku ktorému došlo pri práci vo výškach alebo pri obsluhu strojov a zariadení, na ktoré nemal poistený potrebnú kvalifikáciu, prípadne školenie. Ako vyplýva z listinného dôkazu žalovaného - Školenie pracovníkov o bezpečnosti pri práci konanom dňa 14.10.2015, žalobca neabsolvoval školenie na tému „Práca vo výškach“ ani na tému „Práca z reťazovou pílou“. Z vyššie uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že v predmetnej právnej veci je daná právna zodpovednosť žalovanej strany voči žalobcovi. Zo správy ÚPSVaR z 01.06.2022 s prílohami čl. 239 vyplýva, že boli súdu zasielajú žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi p. K. B., ktorú podal dňa 16.03.2012 a následne, ponuky za rok 2015 vzťahujúce sa na vykonávanie pracovných činností v rozsahu 32 hodín mesačne v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“), evidenciu dochádzky občana poberajúceho pomoc v hmotnej núdzi za rok 2015 v zmysle § 10 ods. 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, Dohodu o úhrade príspevku na rekvalifikáciu č. XX/XX/XXR/XXX (ďalej „Repas“) zo dňa 17.7.2015 spolu s oznámením o nastúpení na Repas, Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb (ďalej „MOS“) pre obec alebo pre rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorej zriaďovateľom je obec, uzatvorenú medzi UPSVR Z. G. a Obcou Nižný Hrabovec, ktorej súčasťou je aj menný zoznam UoZ, zaradených na vykonávanie MOS, Dohodu o podmienkach vykonávania MOS pre obec uzatvorenú medzi občanom v hmotnej núdzi a obcou a evidenciu dochádzky UoZ, ktorí vykonávali MOS v roku 2015. Z vyjadrenia ÚPSVaR z 16.6.2022 s prílohami na čl. 279 vyplýva, že žalobca B. K., G.. X.X.XXXX, E. K. G. I. XXX, si neuplatnil žiadne nároky v súvislosti s úrazom, ktorý sa mal stať 21.12.2015. Zároveň v čase vzniku úrazu t.j. 21.12.2015 žalobca B. K. nebol nemocensky a úrazovo poistený. Zo správy ÚPSVaR z 27.7.2022 vyplýva, že pomoc v hmotnej núdzi bola žalobcovi vyplácaná v súlade s jednotlivými ustanoveniami zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“). Za účelom zvýšenia aktívnej účasti občanov na riešení hmotnej núdze plnoletý práceschopný občan získava nárok na dávku v hmotnej núdzi len za podmienky, že 32 hodín mesačne bude vykonávať menšie obecné služby, dobrovoľnícku činnosť, alebo práce pri predchádzaní, odstraňovaní následkov živelných pohrôm, havárií, katastrof a pod. v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Základným predpokladom tejto podmienky však je, že mu takáto činnosť bude ponúknutá v zmysle ustanovenia § 10 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Vykonávanie vyššie uvedenej činnosti bola p. K. ponúknutá na obdobie od 1.1.2015 do 31.3.2015 a od 1.4.2015 do 31.7.2015, ktorú menovaný prijal a práce aj vykonával. Od 1.7.2015 mu takáto činnosť nebola ponúknutá. Počas účasti na vykonávaní prác v zmysle § 10 zákona o pomoci v hmotnej núdzi má poberateľ nárok na poskytovanie základnej dávky v hmotnej núdzi (v roku 2015 to bola suma 61,60 eur mesačne. Inou formou aktivácie a zároveň motivácie fyzických osôb v hmotnej núdzi k zvýšeniu ich účasti na riešení hmotnej núdze, je účasť na aktivačnej činnosti napr. formou menších obecných služieb. Aktívna činnosť má nezamestnaných motivovať k tomu, aby si počas poberania pomoci v hmotnej núdzi zvýšili príjem vlastným pričinením, najmä vlastnou prácou a udržali si, prípadne získali pracovné návyky. Za účasť na takejto aktivácii v rozsahu najmenej 64 hodín mesačne, sa poberateľovi pomoci v hmotnej núdzi poskytuje aktivačný príspevok (v roku 2015 to predstavovalo sumu 63,07 eur mesačne). Na výkon tejto činnosti klient uzatvára dohodu s obcou, v ktorej má trvalý pobyt. Pán K. uzatvoril dohodu o výkone aktivačnej činnosti s Obcou Nižný Hrabovec (kópia dohody už bola súdu zaslaná) na obdobie od 1.8.2015 do 31.1.2016. Aktivačnej činnosti sa pravidelne zúčastňoval do 20.12.2015, od 21.12.2015 bol práceneschopný. Z tohto dôvodu spĺňal podmienky pre poskytovanie aktivačného príspevku a poberal zvýšenú pomoc v hmotnej núdzi (v sume 124,70 Eur mesačne) za obdobie od 1.8.2015 do 31.12.2015. V mesiaci júl 2015 sa síce nezúčastňoval aktivačnej činnosti, ale spĺňal podmienky nároku na aktivačný príspevok v zmysle § 12 ods. 3, písm. b), bod 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, pretože bol účastníkom rekvalifikačného kurzu.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil tým, že v predmetnej právnej veci vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo. Vzhľadom na námietku žalovaného súd sa ako prvotnou otázkou z dôvodu hospodárnosti konania zaoberal, či je daná zodpovednosť žalovaného za poškodenia zdravia, ktoré nastalo u žalobcu ešte predtým ako aby sa súd zaoberal samotnou výškou škody a jej dokazovaním, ktorú žalovaný tiež spochybnil a v tomto smere navrhoval znalecké dokazovanie. Vykonaným dokazovaním, tak ako je to vyššie uvedené, bolo preukázané, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo dňa 21.12.2015 v čase, keď vykonával menšie obecné služby na základe uzavretej dohody so žalovaným zo dňa 31.7.2015. Ako vyplýva z vyššie citovaného uznesenia KS Prešov, nárok žalobcu voči žalovanému je daný. Na základe

vyššie uvedeného a v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom Krajského súdu v Prešove súd posudzoval uvedený nárok na náhradu škody v zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú nároky na zdravie zo spôsobenej škody. Predpokladmi pre vznik zodpovednosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení pre vznik škody sú protiprávny úkon, ujma-škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmu a zavinenie. Prvé tri predpoklad majú objektívnu povahu a musí ich preukázať poškodený. Občiansky zákonník uvádza ešte zavinenie, ktoré má povahu subjektívnu a túto predpokladá. V prípadoch keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade keď sa zavinenie nevyžaduje ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť podľa ust. § 420 OZ spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa predpokladá (prezumpcia zavinenia). Jednotlivé prípady osobitnej zodpovednosti za škodu zväčša nevyžadujú zavinenie ako predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Pokiaľ sa zavinenie nevyžaduje ide o objektívnu zodpovednosť. Ustanovenie § 42 OZ možno aplikovať tak na prípady záväzkovej ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti. V odseku 3 § 420 OZ je zakotvená prezumpcia zavinenia tohto kto za škodu zodpovedá. Ak sa preukáže že škodca spôsobil škodu porušením právnej povinnosti dôkazné bremeno postihuje poškodeného, zo zákona sa predpokladá že škoda škodu zaviniť. Zodpovednosť podľa odseku 3 § 420 OZ sa však zbaví ten kto preukáže že škodu nezaviniť. Exkulpácia škodcu je založená na preukázaní tohto, že škodu nezaviniť. Túto musí preukázať škodca. Prezumpcia zavinenia je vyvrátenou domnienkou. Dôkazné bremeno zaťažuje škodcu. Prezumpcia zavinenia sa nevzťahuje na úmysel. Len za splnenia všetkých týchto vyššie uvedených predpokladov možno hovoriť o vzniku zodpovednosti za vzniknutú škodu. Jediným a v rámci práva všeobecným základom vzniku právnej zodpovednosti je porušenie právnej povinnosti teda správanie, ktoré sa prieči právu, a preto je protiprávne. Toto protiprávne správanie je právnou skutočnosťou, ktorú nazývame protiprávnym úkonom. Ten v sebe zahŕňa tak zavinené protiprávne správanie (zavinený protiprávny úkon), ako aj nezavinené protiprávne správanie (nezavinený protiprávny úkon). Ďalším predpokladom náhrady škody je existencia škody, t. j. majetkovej ujmy, ktorá sa prejaví v majetku poškodeného. Rozoznávame dva druhy škôd: skutočnú škodu (damnum emergens) a ušlý zisk (lucrum cessans). Skutočná škoda je majetková ujma, ktorá sa prejaví v majetku poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Skutočná škoda môže mať rôzne podoby. Spravidla sa prejaví v zmenšení majetku poškodeného tým, že sa poškodí alebo zničia veci poškodeného. Charakter skutočnej škody majú aj náklady, ktoré poškodený márne vynaložil (napr. pri príprave plnenia) a ktoré sa v dôsledku škodnej udalosti ukázali ako zbytočné. Súčasťou skutočnej škody je aj ujma, ktorá poškodenej strane vznikla tým, že musela vynaložiť náklady v dôsledku porušenia povinnosti druhej strany. Niekedy sa tieto náklady uvádzajú ako samostatná zložka popri skutočnej škode. Ušlý zisk je majetková ujma spočívajúca v tom, že nedošlo k zväčšeniu majetku poškodeného, ktoré nebyť vzniku škody, bolo možné vzhľadom na okolnosti (pravidelný priebeh vecí) odôvodnene očakávať. Skutočná škoda a ušlý zisk spolu predstavujú všetko škodu. Ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti. Príčinná súvislosť znamená, že medzi porušením povinnosti (príčinou) a vznikom škody (následkom) musí byť vzťah príčiny a následku, teda to, že bez porušenia povinnosti (škodnej udalosti) by škoda nevznikla. Táto príčina je právne relevantná len vtedy, keď je priama a nie sprostredkovaná. Príčinná súvislosť je kategória prírodná a spoločenská. Má objektívnu povahu. Jej aplikácia v oblasti práva spočíva v skutkovom zistení. Príčinnú súvislosť spravidla dokazuje poškodený. Subjektom oprávneným požadovať náhradu škody je osoba, ktorá bola oprávnená požadovať splnenie danej povinnosti, resp. osoba voči ktorej sa škodca dopustil porušenia povinnosti. V prípade náhrady škody z porušenia mimozáväzkovej zákonom ustanovenej povinnosti môže byť oprávnenou osobou len ten, voči komu sa škodca dopustil porušenia tejto povinnosti. Rozsah protiprávnosti ako základy predpoklad povinnosti nahradiť škodu je vždy určitým spôsobom lokalizovaný k určitým osobám. Subjektom, od ktorého možno náhradu škody požadovať, je ten, kto podľa zákona za spôsobenú škodu zodpovedá. V danom prípade v zmysle citovaných zákonných ustanovení má súd za to po opätovnom prejednaní veci a vyslovený právnym názor nadriadeným súdom, ktorým je súd prvého stupňa viazaný za to, že boli naplnené vyššie citované zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu a teda okrem iných, aj objektívna zodpovednosť obce. Podľa ust. § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Podľa ust. § 150 ods. 1,2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Podľa ust. § 151ods. 1,2 skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné. Podľa ust.

§ 153 ods. 1,2,3 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Podľa ust. čl. 3 ods. 1,2 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1. Podľa ust. čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Podľa ust. čl. 15 ods. 1,2 CSP dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. Podľa ust. § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti, nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd prejednal vec postupom podľa Civilného sporového poriadku. Zámerom nového Civilného sporového poriadku je snaha o zrýchlenie konania a vytvorenie takých pravidiel, ktoré priebeh konania zhospodárnia, a zároveň vytvoria rámec na efektívnu ochranu celého spektra práv vyplývajúcich z hmotného práva. Jedným z hlavných cieľov je zabezpečiť dôslednú koncentráciu procesu a dôležitou obsahovou zmenou, ktorá je spôsobilá prispieť k efektívnemu a rýchlemu konaniu je tiež zvýšenie požiadaviek na procesnú aktivitu sporových strán, a s tým spojenú procesnú zodpovednosť so sankčnými dôsledkami v prípadoch procesnej pasivity. Jednou zo základných zmien, ktoré odrážajú predmetnú požiadavku aktivity sporových strán je skutočnosť, že po novom budú účastníci konania povinní predložiť dôkazy a rozhodné skutočnosti v zákonných alebo súdom určených lehotách pod hrozbou neprihliadania na skutočnosti predložené po uplynutí určenej lehoty. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov. Ako vyplýva z dokazovania a ako to uviedol KS Prešov u žalovanej obce je daná objektívna zodpovednosť za vznik škody na zdraví u žalobcu. Súd viazaný právnym názorom nadriadeného súdu a preto z uvedeného vychádzal. Súd vykonal dokazovanie tak, ako ho strany sporu navrhli. Žalovaná obec zodpovedá za spôsobenú škodu rovnako ako každý iný subjekt súkromného práva v rámci všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú v dôsledku jej protiprávneho konania alebo porušenia jej zákonných povinností. Pokiaľ ide o osobitný predpis upravujúcim výkon práce vo verejnom záujme je zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, ktorý v znení účinnom, keď žalobca utrpel poškodenie zdravia zakotvoval v § 2 ods. 1, že zamestnanec (teda nie uchádzač o zamestnanie), je fyzická osoba, ktorá je v pracovno-právnom vzťahu k zamestnávateľovi uvedenému v § 1 ods. 2 pri výkone práce vo verejnom záujme. Verejný záujem pritom § 2 ods. 2 uvedeného zákona definuje ako záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. Výkon práce v rámci aktívnej činnosti nie je totožný s verejným záujmom lebo neprináša majetkový prospech a ani iný prospech všetkým občanom, ani väčšine občanov, ale jeho cieľom je podpora udržiavania pracovných návykov jednotlivca - dlhodobo nezamestnaného občana. Menšie obecné služby v zmysle definície v ods. 2 § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. sú určené na zlepšenie ekonomických alebo sociálnych podmienok, kultúrnych podmienok, ochranu, tvorbu životného prostredia pre obyvateľov obce. Dôležité je, že okrem dávky v hmotnej núdzi pri výkone aktívnej činnosti uchádzač o zamestnanie poberá tzv. aktívny príspevok, ktorý je jednou z foriem pomoci v hmotnej núdzi (popri dávke v hmotnej núdzi) v zmysle ust. § 9 ods. 3 písm. c) zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na podporu uvedeného podľa § 1 ods. 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme sa tento zákon nevzťahuje na zamestnancov vykonávajúcich pracovné činnosti

remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce. Predmetom dohody o vykonaní menších obecných služieb uzatvorenej medzi žalovanou a žalobcom bol výkon prác s prevahou fyzickej práce, teda z takéhoto vymedzenia predmetu zmluvy vyplýva, že ide o manuálne práce s prevahou fyzickej práce a ak by aj žalobca bol v pozícii zamestnanca, nešlo by o výkon práce vo verejnom záujme alebo v menších obecných službách, ktoré vykonával prevažne ako fyzickú prácu. Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov. Keďže aktivačná činnosť nie je výkonom práce vo verejnom záujme, nemalo by ísť o obdobný pracovnoprávny vzťah tak, ako to má na mysli § 7 ods. 1 Zákonníka práce, preto žalovaná z tohto hmotnoprávneho pohľadu vo vzťahu k žalobcovi nevystupovala v pozícii zamestnávateľa. Po skutkovej stránke bola škodová udalosť preukazovaná. Žalobca sa zúčastnil prác riadených povereným koordinátorom obce a pri tejto činnosti utrpel úraz. Aj keď nevznikol pracovnoprávny vzťah na základe pracovnej zmluvy, dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o vykonaní práce, ide o vzťah závislej činnosti, ktorý je možno analogicky posudzovať obdobne. Výklad práva má byť spravodlivý a pre obe sporové strany zrozumiteľný. Žalobca bol vo vzťahu k obci v postavení, ktoré umožňovalo povereným pracovníkom obce udeľovať mu záväzné pokyny, ktoré bol povinný vykonávať. Do úvahy prichádza zodpovednosť s použitím analógie § 11 ods. 1, veta za čiarkou, kde sa uvádza, že tieto pracovnoprávne vzťahy platia aj v obdobných pracovných vzťahoch. Objektívna zodpovednosť žalovanej obce bola vo veci daná. Žalobca bol na výsledku svojej činnosti závislý výškou aktivačného príspevku, ktorý by nebol dostával pokiaľ by túto prácu nevykonával. Súd poukazuje na vyššie citovaný vyslovený právny názor nadriadeného súdu. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a analógiu legis a ust. § 8 ods. 1 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení je nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanej je daný z dôvodu existencie objektívnej zodpovednosti, teda existencia zavinenia žalovaného. Ako je to už uvedené sú dané a splnené aj ďalšie predpoklady pre vznik zodpovednosti za vznik škody protiprávny úkon, ujma-škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmu. Splnenie uvedených predpokladov nepochybne z vykonaného dokazovania vyplýva. V novom konaní sa súd preto zaoberal, už len stanovením výšky škody a posúdením spoluzavinenia žalobcu. Na stanovenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vzhľadom na námietky žalovanej voči predloženému posudku žalobcom súd ustanovil znalca na podanie znaleckého posudku. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vyplynulo, že znalec stanovil výšku bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na počet bodov 810. Položka č. 304c. Poúrazové obmedzenie ohodnotil počtom bodov 390 zvýšil ho o 100 % na 780 bodov z dôvodu obmedzenia alebo straty možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví - vznik čiastočnej invalidity následkom úrazu a obmedzené možnosti na trhu práce vo veku XX rokov. Položku č. 432a. Rozsiahle plošné jazvy ohodnotil na 30 bodov. Toto bodové ohodnotenie ani jedna zo strán nerozporevala. Pokiaľ sa týka spoluzavinenia obec a ani jej poverený zamestnanec žiadnym spôsobom neporušili ich právne povinnosti a ani predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Žalobca v podanej žalobe síce tvrdí, že malo údajne dôjsť k porušeniu právnych predpisov zo strany obce, ale žiadnym spôsobom nekonkretizoval ani inak nešpecifikoval, ktoré presne právne ustanovenia mala obec porušiť. Žalobca neuviedol ani akým konkrétnym konaním malo dôjsť k tomuto porušeniu predpisov a že v príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k poškodeniu zdravia u neho. Naopak výsluchom svedkov bolo preukázané, že za poškodenie zdravia (čo je nepochybné) je zodpovedný žalobca. Žalobca nedostal pokyn nadriadeného zamestnanca, aby spílil konár. Túto činnosť mal vykonať niekto iný, urobil to sám z vlastnej iniciatívy ako to nepochybne z výsluchu viacerých vypočutých svedkov vyplynulo. Viacerí vypočutí svedkovia túto skutočnosť potvrdili. Žalobca protiprávne konanie obce v žalobe nekonkretizoval a ani nebolo v konaní preukázané. Podľa ust. § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Súd sa tiež s poukazom na námietku žalovaného zaoberal spoluzavinením žalobcu v zmysle ust. 441 OZ. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sám žalobca v rozpore s pokynmi obce a v rozpore s predpismi a zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sám svojvoľne vybral a použil rebrík na práce vo výškach, na ktoré nie je odborne spôsobilý, a to za účelom používania a práce s motorovou reťazovou pílou, na ktorú taktiež nie je a ani nebol odborne spôsobilý a ktorú taktiež ako pracovný prostriedok použil svojvoľne v rozpore so všetkými zásadami o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o ktorých bol pred tým dňa 14.10.2015 riadne poučený certifikovaným bezpečnostným technikom p. M.. Ako bolo preukázané, zo strany obce, resp. vedúceho skupiny, nebol nikdy daný žalobcovi nejaký pokyn na prácu s motorovou reťazovou pílou na rebríku, na ktorú v žiadnom prípade žalobca nemal kvalifikáciu. Žalobca svojvoľne bez vedomia vedúceho zamestnanca obce použil rebrík aj motorovú reťazovú pílu v rozpore so zásadami bezpečnosti, o ktorých bol pred tým riadne poučený, pričom aj následne pri

náklone rebríka neuvážene zoskočil na zem, kde si spôsobil predmetné zranenia, aj napriek tomu, že ďalší účastníci na aktivačných prácach mu prišli na pomoc a spadnutiu rebríka zabránili. Uvedené skutočnosti jednoznačne vyplývajú z výpovedí svedkov U. A. st. a ml., M. B., Z. B., M. B. st. a svedkyne Q. M. a v neposlednom rade aj z výpovede svedkyne, bývalej starostky C. Z.. Žalovaná obec si teda splnila všetky povinnosti vrátane školenia a poučenia žalobcu o tom, že nemôže vykonávať práce na ktoré nemá kvalifikáciu, musí vždy zachovávať zásady bezpečnosti pracovných postupov, medzi ktoré evidentne nepatrí práca s mot. reťazovou pílou na rebríku vo výške bez akéhokoľvek ďalšieho istenia. Z uvedeného možno konštatovať, že na strane žalobcu je preto dané 50 % spoluzavinenie na spôsobenej škode. Vzhľadom na vyššie uvedené a výsledky vykonaného dokazovania a vyslovený právny názor Krajského súdu v Prešove dospel k záveru, že žaloba čo do len priznania sťaženia spoločenského uplatnenia je dôvodná, čo sa týka žalovanej sumy, čiastočne. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je rovnako jednorazovým plnením, ktorého výška sa stanovuje podľa odborného posudku lekára. Sťaženie spoločenského uplatnenia možno odškodniť iba v prípade, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre bežné životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie spoločenských úloh. V zásadách poskytovania odškodnenia zákon ani tentoraz nevynechal zásadu primeranosti. Primárne sa zohľadňuje povaha následkov poškodenia a ich predpokladaný vývoj. Zákon však kladie dôraz aj na kvantitatívnu stránku, vyjadrenú rozsahom, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v spoločenskom živote oproti stavu pred poškodením zdravia. Zásady pre odškodnenie tiež umožňujú využiť analógiu pre prípad, ak určitý spôsob či rozsah sťaženia spoločenského uplatnenia nebol zákonom predpokladaný. Právny predpis počítá aj s takou eventualitou, že sa dôsledky poškodenia zdravia prejavia neskôr, než boli ustálené v lekárskom posudku, a tento posudok ich nepredvídal. Pre stanovenie výšky náhrady za bolesť ako aj náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zákonodarca zachoval zaužívaný bodový systém hodnotenia vylepšený o možnosť veľmi pružnej automatickej valorizácie hodnoty bodu. Predchádzajúca vyhláška č. 32/1965 Zb. ako aj česká úprava vo vyhláške č. 440/1999 Sb. hodnotu bodu stanovovala absolútnym číslom. Takýto prístup nevyhnutne viedol k pravidelným novelizáciám vyhlášky, a to len kvôli zvýšeniu hodnoty bodu. Nová vyhláška vyhlášky č. 437/2004 Z.z. viaže hodnotu bodu na sumu zodpovedajúcu 2 % priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom došlo k poškodeniu na zdraví. Vyčíslená výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor a predstavuje výšku náhrady za jeden bod. Na základe § 5 ods. 4 zákona je Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „ministerstvo“) povinné opatrením najneskôr do 30. apríla príslušného kalendárneho roka ustanoviť aktuálnu hodnotu bodu. Určenie výšky náhrady v nadväznosti na priemernú mesačnú mzdu zamestnanca v hospodárstve SR predstavuje objektívny spôsob valorizácie. Oznámenie o vydaní opatrenia, ktoré stanoví výšku náhrady zodpovedajúcu jednému bodu pre príslušný kalendárny rok („hodnota bodu“), sa uverejňuje v Zbierke zákonov SR. V súčasnosti predstavuje hodnota bodu určená Štatistickým úradom sumu 270 Sk. Lekársky posudok, na základe ktorého sa poskytuje odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „posudok“), vyžaduje podľa § 8 ods. 3 zákona obligatórne písomnú formu. O jeho vypracovanie môže požiadať poškodený. So súhlasom poškodeného môže o vypracovanie posudku požiadať aj fyzická alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie zdravia zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, ktorý nemusí byť vždy totožný so zodpovedným subjektom. Inými žiadateľmi o spracovanie posudku budú najčastejšie poisťovne. Viazanosť oprávnenia iných osôb požiadať o vypracovanie posudku na súhlas poškodeného rešpektuje zvláštny právny režim informácií o zdravotnom stave a predstavuje pozitívnu zmenu v právnej úprave. Pre poškodeného tento spôsob úpravy predstavuje reálnu možnosť vzdať sa náhrady za bolesť a sťaženie uplatnenie tým, že sám nepožiadá o vypracovanie posudku a zároveň neudelí súhlas na jeho vypracovanie ani iným osobám. Vypracovaný posudok sa doručí vždy poškodenému, a to aj v prípade, ak o jeho vypracovanie žiadala iná osoba s jeho súhlasom. Posudok sa doručuje aj lekárovi, s ktorým má poškodený uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Vypracovanie posudku prichádza do úvahy, keď zdravotný stav poškodeného z lekárskeho hľadiska možno považovať za ustálený. Ak ide o posúdenie sťaženia spoločenského uplatnenia, vydáva sa posudok spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. To však nevyklučuje skoršie vydanie posudku, pokiaľ je predpoklad, že zdravotný stav sa už ustálil a nebude sa zhoršovať ani zlepšovať. Posudok podľa § 7 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 2 písm. d) spracúva lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví. Ak ide o poškodenie zdravia, ktoré je chorobou z povolania, lekár musí byť špecialistom v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia, a súčasne musí byť pracovníkom príslušného oddelenia alebo kliniky zdravotníckeho zariadenia. Posudok vydáva zdravotnícke zariadenie, kde pôsobí lekár, ktorý ho vypracoval. Povinné odobrenie posudku primárom alebo prednostom podľa § 7 ods. 1 druhej

vety sa vyžaduje v prípade, že hodnotenie rozsahu následkov presiahne 200 bodov a ide o posudok vypracovaný lekárom zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti. Podľa prvej vety § 7 zákona totiž posudok môže vypracovať aj lekár, ktorého súkromná prax zároveň predstavuje zdravotnícke zariadenie. Z lekárskeho posudku vypracovaného v súdnom konaní nakoľko posudok predložený žalobcom bol namietaný žalovaným, vyplýva stanovenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na počet bodov 810 bodov. Voči tomu znaleckému posudku, žalobca v konaní nevzniesol námietky. Hodnota jedného bodu v zmysle ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z je 17,16 eur, ide o sumu 2% z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci rok v ktorom vznikol nárok na jej náhradu, čo je 810 x 17,16 eur, t.j. 13.899,60 eur. Ako už súd uviedol pri zohľadnení 50% spoluzavinenia je to suma 6.949,80 eur. Keďže však žalobca uviedol v žalobe že mu bola vyplatená suma 1.449,90 eur, žalovaný je povinný zaplatiť už len sumu 5.499,90 eur. Čo sa týka námietok žalovaného ktoré smerovali k tomu, že žalovaná obce nie je pasívne legitimovaná, súd sa s nimi vzhľadom na vyslovený právny názor krajského súdu, ktorým je viazaný nezaoberal. Obec je pasívne legitimovaná. Pokiaľ sa týka zvýšenia SSU žalobca požadoval zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % v sume sťaženia spoločenského uplatnenia za nedôvodný. Čo sa týka požiadavky žalobcu na navýšenie o 50 % v zmysle u st. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. súd sa týmto návrhom a dôvodmi pre toto navýšenie tak ako uviedol žalobca nestotožňuje. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľby životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou nemateriálnej škody a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstaráť náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v živote. Je potrebné uviesť, že už samo základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia je vo svojej podstate náhradou za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré umožňujú zvýšiť SSU nie sú v právnych predpisoch definované, ani taxatívne alebo demonštratívne uvedené, a teda ide o neurčitý pojem, ktorého obsah aj rozsah sa mení v závislosti od individuálnych okolností konkrétneho prípadu. Posúdenie, či v konkrétnej veci je potrebné použiť ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., závisí od stupňa a rozsahu obmedzenia alebo straty predpokladov pre uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, pričom rozsah, intenzita obmedzených alebo stratených predpokladov v prípadoch hodných osobitného zreteľa podstatne prevyšuje rozsah a intenzitu predpokladanú v ustanovení § 10 ods. 4 zákona 437/2004 Z.z. Súd musí skúmať, aké mal poškodený predpoklady pre životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmom a vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov, ktorými bolo sťaženie spoločenského uplatnenia v posudku hodnotené, zvýšiť až o 50 %, ak sú možnosti poškodeného veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s úrovňou jeho osobných, kultúrnych, športových a iných aktivít v dobe pred vznikom škody. Z ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je aj uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Pri rozhodovaní vzal súd prvej inštancie na zreteľ, že žalobca bol síce uznaný za invalidného, no aj keď úraz utrpel mladom veku, pred úrazom žil životom bežného mladého muža, ktorý nedosahoval mimoriadne výkony či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Bol od 14.09.2011 nezamestnaný nepretržite až do súčasnosti. Teda aj v čase pred úrazom. Ukončené mal stredné neúplne vzdelanie. Je vyučený A.. Žalobca v konaní nepreukázal iné, ako len bežné záľuby a vykonanie bežných domácich prác. Nie je ženatý a nemá deti. Žalobca žiadnu výraznú zmenu, obmedzenia práve v dôsledku úrazu v jeho bežnom živote v konaní nepreukázal a ani nijako bližšie nekonkretizoval. Nemožno ho preto - z hľadiska vyššie uvedených ustanovení - považovať za osobu, ktorá by pred úrazom dosahovala mimoriadne výsledky v rôznych oblastiach života, ktoré v dôsledku úrazu vykonávať nemôže. Podľa presvedčenia súdu aj keď je čiastočne invalidný, vzhľadom na mieru poklesu pracovnej schopnosti 45 % mu nič nebráni zamestnať sa vo vyučenom odbore.

Žalobca žiadanými dôkazmi nepreukázal, že práve jeho zdravotný stav je tým dôvodom, ktorý mu bráni nájsť si prácu a zamestnať sa. Po vykonanom dokazovaní súd považoval tento nárok na zvýšenie SSU za nedôvodný. Súd má za to, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov pre priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle ust. § 5 ods. 5 vyhlášky č. 437/2004 Z.z. podľa ktorej v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Je pravdou že žalobca sa stal invalidným, čo vyplýva z rozhodnutia sociálnej poisťovne, no iné dôvody osobitného zreteľa súd nezistil a žalobca ich nepreukázal. Poukazoval na ne, len všeobecne, nekonkrétne. V konaní bolo síce preukázané, že žalobca sa stal invalidným, čo je jedna z podmienok pre priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, no súd mal za, že neboli dané iné ďalšie dôvody hodné osobitného zreteľa, ako je to vyššie uvedené. Priznanie invalidity samo o sebe bez ďalšieho a teda naplnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré musia byť preukázané, neznamená automaticky priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50 %. Navyše táto hranica (50 %) je hornou hranicou, ktorá má byť uplatnená v tých najhorších a najťažších prípadoch, čo prípad, žalobcu nie je. Žalobca sa vie o seba postarať, nepotrebuje pri bežných životných, hygienických úkonoch pomoc nikoho, ani žiadnu celodennú, či čiastočnú opateru. Nie je pripútaný na invalidný vozík, prípadne posteľ. Vykonáva všetky bežné činnosti. Bolesť boli žalobcovi vykompenzované už priznaným a vyplateným bolestným. Ako bolo z dokazovania preukázané ujma, ktorú žalobca utrpel nespôsobilá v jeho živote také obmedzenia, ktoré výrazne zasiahli do jeho života žalobcu. Nie je výrazne obmedzený vo svojom bežnom živote, v bežných životných funkciách, dokonca aktívne športuje, bicykuje, čo potvrdili svedkovia a aj iné dôkazy, fotodokumentácia z pretekov aj pri nevhodných poveternostných podmienkach, aj iné dôkazy, žalobca sa zúčastňuje pretekov. Žalovaný je uznaný za invalidného, len čiastočne. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách posudkový lekár stanovil na 45 %. Bolo preukázané, že žalobca je nepretržite nezamestnaný a to od 14.9.2011 až doposiaľ, čl. 279. Žalobca v konaní žiadanými listinnými a ani inými dôkazmi nepreukázal, že sa snažil aktívne zamestnať a že práve jeho zdravotný stav bol dôvodom, že prácu nedostal. Na základe uvedeného mu súd za to, že pre vykompenzovanie určitých obmedzení je postačujúce priznanie sťaženia spoločenského uplatnenia bez jeho navýšenia. Zároveň je však, ako je to vyššie uvedené potrebné a dôvodné zohľadniť aj spoluzavinenie žalobcu na úraze. Na základe uvedeného preto súd vyhovel žalobe aj čo sa týka priznania zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.499,90 eur a žalobu v prevyšujúcej časti, ako nedôvodnú zamietol.

6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 251, § 255 ods.1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že po prepočte úspechu bol žalobca úspešný čo do výšky 17 %, žalovaná obec čo do výšky 83 %. Úspešnejšia bola žalovaná, a preto jej súd priznal pomerné trovy konania v pomere úspechu 66 %, ktorý predstavuje rozdiel medzi 83 % a 17 %.

7. Proti rozhodnutiu podali včas odvolanie žalobca a žalovaný. Žalobca podal odvolanie voči výroku I., II. a III. a žalovaný podal odvolanie voči výroku I..

8. Žalobca vo včas podanom odvolaní uviedol, že podáva odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. V prvom rade žalobca namietal voči určeniu spoluzodpovednosti za spoluzavinenie pri spôsobenej škode, ktoré súd prvej inštancie určil v rozsahu 50 % voči žalobcovi, keď podľa názoru žalobcu podľa listinného dôkazu Školenie pracovníkov o bezpečnosti pri práci konanom dňa 14.10.2015 vykonanom bezpečnostným technikom pánom M. pre žalovaného vyplýva, že žalobca ani ostatní pracovníci neboli oboznámení a informovaní z predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci s motorovou pílou a práci vo výškach, ktorú pracovnú činnosť - orezávanie konárov zo stromov vrb vykonávala pracovná skupina pod vedením a na príkaz koordinátora žalovaného a vedúceho skupiny U. Z. dňa 21.12.2015, kedy žalobca utrpel úraz. V prejednávanej veci je dôkazné bremeno na žalovanom, aby preukázal, že žalobca bol riadne oboznámený s právnymi predpismi a pokynmi k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s motorovou pílou a práci vo výškach, takéto školenie a poučenie zo strany žalovaného absentuje, a preto žalovaný v konaní nepreukázal rozhodujúce skutočnosti, ktoré by viedli k jeho čiastočnej liberácii za úraz žalobcu. V druhom rade žalobca namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie nezohľadnil ním navrhované zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobcu. Podľa názoru žalobcu z § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa akým je uznanie invalidity môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Z citácie zákonného ustanovenia vyplýva, že prípadom hodným osobitného zreteľa je aj uznanie invalidity, ktorá bola preukázaná zo strany žalobcu rozhodnutím Sociálnej poisťovne v Bratislave zo dňa 7.3.2018. Podľa odborného posudku bola žalobcovi stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 45 %, pričom invalidita u

žalobcu vznikla dňa 18.10.2017 v dôsledku úrazu zo dňa 21.12.2015. Žalobca ako XX-ročný utrpel úraz s trvalými následkami, ktoré ho celoživotne obmedzujú v plnohodnotnom pracovnom výkone a uplatnení vo všetkých oblastiach života. Trvalé poškodenie zdravia u žalobcu v žiadnom prípade nenahradí finančná kompenzácia, nakoľko ide o neodstrániteľný následok. Preto podľa jeho názoru sú dané hmotnoprávne predpoklady pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobcu. V treťom rade žalobca namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie v III. výroku svojho rozhodnutia po prepočte úspechu vyhodnotil, že žalobca bol úspešný čo do výšky 17 % a žalovaný čo do výške 83 %. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní náhrady trov konania žalovanému je v rozpore s obsahom ustanovenia § 255 CSP a platnou súdnou judikatúrou. Podľa názoru žalobcu žalobca bol neúspešný len v časti o určenie výšky náhrady škody, ktorej určenie záviselo od znaleckého dokazovania a úvahy súdu. V tomto poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp.zn. 10Co/191/2017, v ktorom sa okrem iného uvádzalo, že žalobcu v takejto veci treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Z tohto dôvodu žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že mu prizná sumu 19.399,50 eur spolu so 100% náhradou trov konania.

9. Voči výroku I. rovnako včas podal odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že podáva odvolanie voči výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré v prvom rade odôvodňuje nesprávnym právny posúdením veci v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Podľa názoru žalovaného právne posúdenie veci odvolacím súdom a následne aj prvoinštančným súdom a ich právne závery o analógií Zákona o sociálnom poistení a následnej aplikácii Zákonníka práce o objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu na zdraví zamestnanca sú v rozpore s právnym poriadkom platným na území Slovenskej republiky ako aj v rozpore so skutkovým stavom veci a sú zdôvodňované nesprávnymi tvrdeniami druhostupňového súdu. Odvolací súd odôvodnil svoj záver o obdobnom pracovnom vzťahu a následne o jeho objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa podľa Zákonníka práce medzi sporovými stranami, najmä Zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu údajne považuje za zamestnanca, ktorému vzniká úrazové poistenie aj uchádzača o zamestnanie na aktivačných prácach a dokonca tento zákon údajne aj umožňuje participáciu štátneho rozpočtu, respektíve rozpočtu sociálnej poisťovne na náhrade za škodu na zdraví pri úrazoch týchto osôb. Respektíve pokiaľ odvolací súd v celom svojom rozhodnutí poukazuje na skutočnosť, že existuje možnosť obce použiť príspevok aj na prípadne úrazové poistenie, jedná sa iba o možnosť komerčného úrazového poistenia pre prípady zodpovednosti obce za škodu na zdraví v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, najmä porušenie Zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a podobne, ktorou disponujú aj samotné úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Navyše z obsahu samotnej dohody uzatvorenej medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z. G. E. a obcou Nižný Hrabovec v zmysle Zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi platnej v období od 1.4.2015 do 31.12.2015 sa obec ako organizátor siete zaviazala umožniť vykonávanie menších obecných služieb poberateľom pomoci v hmotnej núdzi na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Z. G. E. teda aj žalobcovi, pričom ale v zmysle uvedenej dohody podľa článku 3 bol práve úrad práce, sociálnych vecí a rodiny povinný zabezpečiť nielen pracovné prostriedky a ochranné, osobné pracovné prostriedky, ale aj úrazové poistenie, a to na vlastné náklady úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý mal zároveň aj právo kontrolovať výkon týchto menších obecných služieb. Osobitná dohoda o menších obecných službách medzi obcou a uchádzačom o zamestnanie iba konkretizuje jednotlivé podmienky výkonu obecných služieb a najmä výslovne špecifikuje, že to nie je pracovný pomer ani obdobný pracovný vzťah a aj ich vzájomné vzťahy sa nepoužije Zákonník práce tak, aby to bolo zrozumiteľné a jasné aj uchádzačovi o zamestnanie, ale táto dohoda, teda úprava podmienok pri výkone obecných služieb nie je právnym základom výkonu aktivačnej činnosti v obci. Uchádzač o zamestnanie od obce za tieto činnosti nedostáva žiadnu odmenu, mzdu ani iné finančné ohodnotenie. Pokiaľ by vyplácanie aktivačného príspevku uchádzačovi o zamestnanie malo byť rozhodujúcich pre analógiu s pracovným pomerom, tak je nutné uviesť, že v takom prípade žalovaná obec nie je pasívne vecne legitimovaná v tomto spore a tzv. zodpovedným zamestnávateľom je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Z. G. E.. Na základe toho sa medzi žalobcom a žalovanou obcou nemohlo jednať o závislú odplatnú prácu v zmysle Zákonníka práce tak ako to prezentuje odvolací a prvoinštančný súd nehovoriac pritom o absencii ďalších zákonných znakov závislej práce u žalobcu ako je napríklad neposkytnutie žiadnych inštitútov, respektíve zamestnaneckých práv a benefitov v podobe dovolení, práceneschopnosti alebo zabezpečenie stravy pre zamestnancov. V druhom rade žalovaný namietal určenie miery spoluzavinenia žalobcu za predmetnú ujmu iba v rozsahu 50%. V priebehu celého konania rovnako aj priznaním zo

strany žalobcu bolo jednoznačne preukázané ľahkovážne a svojvoľne žalobcovo porušenie ustanovení Zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorým pre rizikovú činnosť rizikové práce, respektíve práce s rizikovým pracovným prostredkom ako je motorová píla alebo odvetvovač, vyžaduje jednak platný preukaz alebo osvedčenie a jednak výslovný pokyn zamestnávateľa. V zmysle prílohy 1a k tomuto zákonu písm. d/ medzi činnosťami, ku ktorým je potrebný platný preukaz patrí aj manipulácia s motorovou reťazovou pílou, a to nielen pri ťažbe dreva, ale pri akejkoľvek inej činnosti. Rovnako možno konštatovať porušenie aj ustanovenie písm. b/ prílohy 1 k Zákonu č. 124/2006, nakoľko žalobca vykonával prácu vo výške, pričom na práce nad 1,5 metra sa vyžaduje taktiež platný preukaz, osobitné školenie tzv. lešenára, ani týmto nedisponoval na čo sám poukázal aj žalobca v poslednom písomnom podaní. Žalobca bez akéhokoľvek pokynu a zabezpečenia rebríka, vyšiel na tento rebrík so zariadením na manipulovanie, s ktorým nemal oprávnenie. Na základe uvedeného a v dôsledku porušenia týchto výslovných ustanovení Zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci má žalovaná za to, že zodpovednosť alebo spoluzavinenie za predmetný úraz je na strane žalobcu omnoho vyššia ako bola určená súdom prvej inštancie, t.j. vyjadrené v percentách 80% a viac percent. V porovnaní so žalobcom, ktorý konal ľahkovážne a vedome porušil predpisy o BOZP, s ktorými bol oboznámený, možno na ťarchu žalovanej obce pričítať iba to, že dôsledne nedohliadla na to, aby žalobca vedome neporušil predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Máme za to, že pri posudzovaní miery spoluzavinenia žalobcu musí byť zohľadnená aj táto prevažujúca časť zavinenia na strane žalobcu, ktorá bola vyššia ako len 50%. Na základe vyššie uvedeného mal žalovaný za to, že v prípade sporových strán sa nejednalo o závislú prácu, teda obdobný pracovnoprávny vzťah, a preto ani nie je daná ani objektívna zodpovednosť žalovanej obce za škodu na zdraví žalobcu, pričom škoda žalobcovi vznikla iba zavinením žalobcu, respektíve v prípade objektívnej pracovnoprávnej zodpovednosti obce považujú zavinenie žalobcu za prevažujúce, a preto navrhujú, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP) Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu - čiastočne a odvolanie žalovanej v celosti nie sú dôvodné.

11. V zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP možno konštatovať, že procesné podmienky (podmienky konania) definuje samotný Civilný sporový poriadok (§ 161 ods. 1) ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania - t. j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu [právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu - vada tejto podmienky je však reglementovaná samostatne v ust. § 365 ods. 1 písm. c)], procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom a riadne plnomocenstvo zástupcu) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. Určitou výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktoré súd skúma len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí (§ 41 CSP). Zistenie nedostatku procesnej podmienky (ktorý je prítomný už v momente začatia konania alebo k nemu dôjde neskôr v priebehu konania) je procesnou úlohou súdu (bližšie k tomu pozri aj komentár k § 161). Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do

zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť (vlastným postupom alebo výzvou strane sporu na odstránenie nedostatku). V prípade neodstránenia odstrániteľného nedostatku súd konanie zastaví (za výnimky z tohto pravidla však v určitej miere považujeme poplatkovú povinnosť, pri nesplnení ktorej v niektorých prípadoch súd konanie nezastaví, ako aj povinné zastúpenie advokátom, pri nedostatku ktorého nebude následkom zastavenie konania, ale neprihliadanie súdu na úkony strany, čo následne vyústí do straty sporu - pozri § 92 ods. 2). O vadu konania na súde prvej inštancie v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej výlučnej miestnej príslušnosti alebo kauzálnej príslušnosti (pozri ustanovenia § 12, § 20-33 a komentár k týmto ustanoveniam). Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže odvolacím súdom neboli zistené žiadne nedostatky procesných podmienok v konaní pred súdom prvej inštancie.

12. K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu v zmysle ust. § 365 ods. 1 CSP písm. b, spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu. Avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebolo odvolacím súdom zistené porušenie žiadneho čiastkového procesného práva oboch odvolateľov.

13. K námietke inej vady ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci § 365 ods. 1 CSP písm. d) odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu. Odvolatelia však v podaných odvolaniach konkrétne pochybenie súdu prvej inštancie spadajúce pod uvedený odvolací dôvod „inej vady“ neuviedli, čo malo za následok, že na základe tohto odvolacieho dôvodu nemohlo dôjsť k preskúmaniu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

14. K námietke nesprávneho právneho posúdenia § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, neobmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

15. Následne odvolací súd konštatuje, že sporové strany súhrne podali päť odvolacích námietok. Žalobca podal tri odvolacie námietky a žalovaný dve odvolacie námietky. Tieto odvolací súd čo do ich podstatného obsahu zhrnul nasledovne.

16. Odvolacie námietky žalobcu spočívali v tom, že v prvom rade žalobca namietal skutočnosť, že súd zohľadnil spoluzavinenie žalobcu na pracovnom úraze v rozsahu 50 %, keď samotný žalobca mal za to, že pokiaľ mu obec nezabezpečila školenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci s motorovou pílou a pri práci vo výškach, mala za predmetný úraz čo do sťaženia spoločenského uplatnenia obec v rámci objektívnej zodpovednosti niesť 100 % zodpovednosť. Druhou podstatnou odvolacou námietkou žalobcu bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne nepriznal žiadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 Zákona č. 47/2004 Z.z., pričom zohľadnil len znalcom určenú výšku sťaženia spoločenského uplatnenia, a to napriek tomu, že mu je v danom prípade určená invalidita v rozsahu 45 %. V treťom rade žalobca v rámci odvolacích dôvodov namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie mu v rozpore s ustálenou judikatúrou vyšších súdnych autorít nepriznal trovy z prísudku, ale určil pomer úspechu a neúspechu, pričom nezohľadnil, že súdom určovaná suma závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu.

17. Odvolacie námietky žalovaného spočívali v tom, že v prvom rade súd prvej ako aj druhej inštancie nesprávne hmotnoprávne posúdili, že v danom prípade sa jedná o obdobný pracovnoprávny vzťah a vznik objektívnej zodpovednosti, pričom mali za to, že sa jedná iba o bežnú zodpovednosť za škodu v zmysle Občianskeho zákonníka, ktorú nemožno radiť medzi objektívnu zodpovednosť. V druhom rade žalovaný namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne označil spoluzavinenie žalobcu na predmetnom úraze vo výške 50 %, keď tento bez akýchkoľvek priamych pokynov nadriadeného pracovníka obce vykonával práce s motorovou reťazovou pílou vo výškach, pričom vedel, že k predmetným prácam neabsolvoval žiadne BOZP školenie a tým pádom v prevyšujúcej alebo celkom prevažujúcej časti zaviniť vznik svojej škody na zdraví.

18. K prvej odvolacej námietke žalobcu, že v rámci objektívnej zodpovednosti nemal súd pristúpiť k určeniu spoluzavinenia žalobcu z dôvodu, že tento neabsolvoval predmetné školenia a obec mu ich nezabezpečila, odvolací súd uvádza, že takto formulovaný odvolací dôvod by bol spôsobilý prívodiť zmenu rozhodnutia ohľadne výšky spoluzavinenia iba v prípade, ak by práce s reťazovou motorovou pílou a vo výškach vykonal žalobca síce bez školenia, avšak na priamy príkaz nadriadeného. To v danom prípade nenastalo, keďže jednak z výpovede samotného žalobcu (zápisnica z pojednávania na súde prvej inštancie nachádzajúca sa na č.l. 60 súdneho spisu) vyplýva, že žalobca sám priznal, že pracoval bez priameho pokynu koordinátora pri tejto aktivačných práci pre obec a túto okolnosť potvrdili aj vypočutí svedkovia. O tejto skutočnosti a teda samotnej aktivite bez iného podnetu na žalobcu vypovedal jednak svedok U. Z. (č.l. 64 súdneho spisu), svedok B. V. (č.l. 66 súdneho spisu), svedok Z. B. (č.l. 73 súdneho spisu), svedok M. B. (č.l. 73 súdneho spisu), svedok U. Z. - syn koordinátora (č.l. 73 súdneho spisu).

19. K druhej odvolacej námietke žalobcu, že súd nezohľadnil 45 %-nú invaliditu žalobcu spôsobenú týmto úrazom a nepostupoval podľa ustanovenia § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z.z. odvolací súd uvádza, že dostatočne široko, jasne, zrozumiteľne a vecne správne súd prvej inštancie opísal svoje posudzovanie podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z.z. vo svojom rozhodnutí, a to najmä v odstavci č. 128, odstavci č. 129, 130, 131, 132, 133 a 134. Zároveň je potrebné ohľadne tejto odvolacej námietky a správne prijatých záverov súdu prvej inštancie poukázať z pohľadu odvolacieho súdu aj na to, že predmetné ustanovenie patrí k právnym normám s relatívne neurčitou teda abstraktnou hypotézou, to znamená k právnym normám, ktorých hypotéza nie je konkrétne stanovená právnym predpisom, ale závisí od úvahy súdu. Toto ustanovenie prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností a aby sám podľa svojho uváženia posúdil, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a v prípade kladného záveru rozhodol tiež o tom, aké zvýšenie tejto náhrady je v posudzovanom prípade primerané. Úvaha súdu v zmysle ustanovenia § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z.z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základe výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prístupného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až do 50% je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. V reálnom živote sa vyskytujúce rozdiely v osobnosti človeka, v jeho individuálnych potrebách, v životnom zameraní, v miere jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach života ako aj odlišností v miere závažnosti poškodenia zdravia a intenzite obmedzenia poškodeného sa nevyhnutne musia prejavovať aj v diferencovanom prístupe k zvýšeniu tejto náhrady. Už Vyhláška č. 32/1965 Zb. vychádzala z toho, že sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje ak poškodenie zdravia má preukázateľne nepriaznivé dôsledky jednak pre život teda pre

životné úkony poškodeného a uspokojenie jeho životných potrieb, jednak pre uplatnenie v spoločnosti teda uspokojenie jeho spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a stanovila, že odškodnenie musí byť primerane povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu v akom sú obmedzené možnosti poškodeného tak v živote ako aj v spoločnosti. Podobne Zákon č. 434/2004 Z.z. stanovuje, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primeraná povahe následkov pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote v spoločnosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd musí zohľadňovať jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí ako napríklad možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti a zároveň jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie ako napríklad stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky a vedy. Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené klásť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade iného poškodeného naopak na druhú spomenutú stránku. Rozhodujúcou však zostáva ich jednota. Vo všeobecnosti treba pripustiť, že v niektorom individuálnom prípade pôjde o tak mimoriadne závažné poškodenie zdravia osoby spoločensky sa dosiaľ nijako osobitne neangažovanej napríklad v prípade mimoriadne ťažkého poškodenia zdravia z mladom alebo detskom veku, ktoré aj s prihliadnutím na minimalizovanú predpokladanú budúcu kvalitu jej života odôvodní priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až v hornej hranici stanoveného limitu § 5 ods. 5 predmetného zákona. Takéto zvýšenie je aj podľa názoru odvolacieho súdu vyhradené prípadom straty životných príležitostí pre celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bezmála alebo celkom zmarené. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že súčasná právna úprava za relevantnú okolnosť z hľadiska určenia výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia považuje aj vek poškodeného. Zohľadnenie veku poškodeného predpokladá ustanovenie § 10 ods. 4 veta prvá Zákona č. 437/2004 Z.z.. To isté hľadisko treba mať bezpochyby na zreteli tiež pri úvahe o opodstatnenosti aplikácie § 5 ods. 5 predmetného zákona. Invalidita - hľadisko priamo v tomto ustanovení uvádzané - skutočne nevyjadruje stupeň angažovania sa poškodeného v spoločnosti pred poškodením jeho zdravia. To však ešte samo o sebe neznamená, že aj ďalšie v zákone síce výslovne neuvedené, avšak v praxi súdov považované za relevantné hľadiská musia byť tiež bez vzťahu k tomu, aké bolo predchádzajúce uplatnenie poškodeného v spoločenskej sfére. Na druhej strane ale nemožno celkom vylúčiť prípad, v ktorom zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia blížiac sa k hornému limitu 50% nebude v prevažnej miere odôvodnené individuálnymi najmä medicínskymi zisteniami týkajúcimi sa realizácie poškodeného v oblasti bežného života každého človeka pri uspokojovaní jeho životných a biologických potrieb, ale skôr bude odôvodňované zisteniami súdu o osobitne vysokej až mimoriadnej miere predchádzajúceho uplatnenia sa poškodeného a jeho nasadenia v oblasti spoločenskej, kultúrnej, umeleckej, vedeckej alebo napríklad politickej. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 predmetného zákona sa teda neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti teda v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života, ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou. Ako už bolo uvedené úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nie je voľná. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby bola výškou primeranej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (pozri rozhodnutie NSSR 3Cdo/464/2015). V predmetnom rozhodnutí NSSR Najvyšší súd uviedol, že dôvod zasiahnuť do úvahy odvolacieho súdu o výške odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia dovolacím súdom by mohol byť daný len v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti. NSSR dospel k presvedčeniu, že odvolací súd túto zásadu v danom spore neporušil. V preskúmanom prípade bolo zistené, že žalobca síce utrpel úraz v mladom veku,

avšak túto skutočnosť už zohľadnil samotný znalec pri vyhotovovaní znaleckého posudku, kde v zmysle posudku č. X/XXXX znalca M. E. Q., M. (č.l. 178 súdneho spisu) znalec uviedol, že vyhodnotil zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie, lebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorý mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví - vznik čiastočnej invalidity následkom úrazu, obmedzené možnosti na trhu práce vo veku XX rokov. Zároveň je potrebné mať na zreteli, že v konaní bolo preukázané, že žalobca pred úrazom žil životom bežného občana vo veku XX rokov, ktorý nedosahoval mimoriadne výkony ani v osobnej a ani pracovnej alebo kultúrnej či spoločenskej, alebo politickej oblasti. Od roku 2011 bol nezamestnaný temer nepretržite a nezamestnaný bol aj v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zároveň žalobca mal len bežné záľuby a vykonával len bežné domáce práce, nebol ženatý a nemal deti. Žalobca zároveň v rámci skutkových tvrdení neopisoval žiadnu výraznú zmenu v jeho osobnom, bežnom či v živote v inej spoločenskej oblasti a takúto výraznú zmenu ani nedokazoval predložením dôkazných prostriedkov. Zároveň nepreukázal a ani netvrdil, že jeho zdravotný stav zakladá dôvod, ktorý by mu do budúcnosti bránil nájsť si prácu a riadne sa zamestnať. Čo sa týka bežných životných potrieb rovnako nebol pred súdom prvej inštancie zo strany žalobcu preukázaný akýkoľvek vplyv predmetného úrazu na jeho životné potreby, hygienické úkony. Nebolo preukázané, že potrebuje pri bežných úkonoch pomoc inej osoby, respektíve si jeho stav vyžaduje či už čiastočnú alebo celodennú opateru. K žalobcom uvádzaným pretrpeným bolestiam správne súd prvej inštancie konštatoval, že tieto už boli žalobcovi vykompenzované v rámci súdneho zmierného uzatvoreného medzi ním a žalovaným v predchádzajúcom súdnom spore.

20. V tretej odvolacej námietke žalobcu ohľadne správneho priznania trov konania, ktoré by v rámci spravodlivého posúdenia malo byť z pohľadu súdu priznané z prísudku odvolací súd uvádza nasledovné. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III.ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (BARICOVÁ, Jana. § 255 [Náhrada trov podľa úspechu]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 923. ISBN: 978-80-7400-629-6.) Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č.k. II.ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca“. Vzhľadom na uvedené tak odvolací súd tretiu odvolaciu námietku žalobcu považoval za dôvodnú a o trovách konania rozhodol tak ako je uvedené v II. výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, keď zmenil výrok III. tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prísudku.

21. Pri prvom odvolacom dôvode žalovanej, že súd prvej inštancie ako aj druhej inštancie nesprávne právne vec posúdil, keď uviedol, že sa jedná o obdobný pracovnoprávny vzťah a vznik objektívnej zodpovednosti, odvolací súd uvádza, že žalovaná desinterpretovala právne posúdenie odvolacieho súdu tak ako bolo uvedené v odstavci č. 21, 22 a 23 jeho rozhodnutia pod sp.zn. 3Co/42/2020-127

zo dňa 26.1.2021. Predmetnou argumentáciou odvolací súd nemal na zreteli skutočnosť, že na území Slovenskej republiky je možné úrazovo poistiť v sociálnej poisťovni uchádzača o zamestnanie pri menších obecných službách, pretože Zákon o sociálnom poistení dobrovoľné úrazové poistenie v takých prípadoch pozná a povinné úrazové poistenie obciam v takýchto prípadoch vzniká. Takýto záver z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva. Odvolací súd poukazoval na skutočnosť, že obec mohla a aj v rámci vlastnej ochrany pred následkami vyplývajúcimi z jej možnej zodpovednosti mala použiť príspevok aj na prípadné úrazové poistenie v rámci možností komerčného úrazového poistenia pre prípady zodpovednosti obce za škodu na zdraví, pričom v tomto poukázal najmä na ustanovenie § 52 ods. 8 písm. a/ Zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, v zmysle ktorého príspevok je určený na úhradu časti nákladov na osobné ochranné pracovné prostriedky, pracovné náradie a úrazové poistenie dlhodobozamestnaných občanov v hmotnej núdzi a úhradu časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných služieb pre obec alebo menších služieb pre samosprávny kraj. Skutočnosť, že takéto poistenie je bežným poistením a je možné si ho „zaobstarat“ ako reálny poistný produkt preukazujú aj zverejňované poistné zmluvy na internete. Ako na jeden z reálnych príkladov pre žalovanú odvolací súd poukazuje na všeobecne dostupnú a dohľadateľnú poistnú zmluvu č. XXXXXXXX uzatvorenú medzi A. Š.C. so sídlom Z. XX, XXX XX C. a F. O. Q..A., kde predmetom tejto poistnej zmluvy bolo krátkodobé úrazové poistenie pre aktivačnú činnosť a dobrovoľnícku službu, pričom predmetom a rozsahom poistenia bolo aj úrazové poistenie poistených osôb počas výkonu aktivačných prác pre poistníka pre prípad smrti, v dôsledku úrazu, pre prípad trvalých následkov úrazu respektíve denné odškodné počas hospitalizácie v dôsledku úrazu. Z tohto pohľadu sa výklad predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu čo do právneho posúdenia veci žalovanou javí ako disinterpretačný. Odvolací súd naďalej zastáva právny názor, že aj keď nevznikol v danom prípade pracovnoprávny vzťah na základe pracovnej zmluvy, dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o vykonaní práce, ide o vzťah závislej činnosti, ktoré je možno analogicky posudzovať obdobne. Rozširujúc svoje predchádzajúce právne posúdenie odvolací súd dodáva, že zákonodarstvo Slovenskej republiky používa pojem „zamestnanec“ v širšom slova zmysle. Širšiemu vymedzeniu pojmu zamestnanec zodpovedá aj znenie § 11 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého je zamestnancom fyzická osoba, ktorá nielen v pracovnoprávných vzťahoch, ale ak tak ustanoví osobitný predpis aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu podľa jeho pokynov za mzdu alebo aj odmenu. Pri vymedzení pojmu zamestnanec je prvok povinnosti osobnej podriadenosti zamestnanca zamestnávateľovi veľmi výrazný, aj keď v súčasnosti dost' oslabený. Pritom ide o právnu podriadenosť, nie ekonomickú podriadenosť. V prípade podriadenosti ako znaku pojmu zamestnanec ide predovšetkým o organizačnú podriadenosť zamestnávateľovi, ktorá spočíva v jeho oprávnení dávať pokyny zamestnancovi, pričom sa rozlišuje medzi osobnými pokynmi a odbornými pokynmi. Z tohto pohľadu bolo možné hľadieť na žalobcu ako na zamestnanca v širšom slova zmysle. Že predmetný úraz bolo možné hodnotiť ako „úraz pracovný“ je možné vyvodit' podľa názoru odvolacieho súdu aj z dôkazných prostriedkov vykonaných pred súdom prvej inštancie. V prvom rade obe sporové strany nerozporovali skutočnosť tvrdenú žalobcom, že o predmetnom úraze bol obcou spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze, čím obe strany existenciu predmetného záznamu potvrdili. Z tohto pohľadu nie je odvolaciemu súdu zrejmé, prečo žalovaný aj keď prvotne spísal záznam o registrovanom pracovnom úraze, čím uznal jeho „pracovný charakter“, počas konania pred súdom prvej inštancie už následne tvrdil, že sa nejedná o úraz v obdobnom pracovnom vzťahu. Zároveň ohľadne obdobného pracovnoprávneho charakteru tohto vzťahu medzi žalobcom a žalovaným jednak vypovedá dohoda medzi obcou a ÚPSVaR na č.l. 227 súdneho spisu, kde sa uvádza zamestnávateľ a pracovné činnosti občana, ako aj samotná dohoda medzi obcou a žalobcom na č.l. 242, ktorá deklaruje vykonávanie upratovacích a pomocných prácach. Z tohto pohľadu vyplýva o to paradoxnejšie tvrdenie žalobcu, že sa nejednalo o obdobný pracovnoprávny vzťah, keď pri registrovaní tohto úrazu ako aj v listinných dôkazoch na č.l. 227 a č.l. 242 sa vždy uvádza pojem „práca/práce“. Z tohto pohľadu si odvolací súd kladie otázku. V akej inej pozícii a vzájomnom vzťahu by samotný žalobca mal konať ak nie v obdobnom pracovnoprávnom vzťahu, keď jednak v zmysle zmluvných záväzkov ako aj v zmysle existujúceho záznamu o úraze, tieto listinné dôkazy vypovedajú o pracovných činnostiach žalobcu respektíve o pracovnom charaktere úrazu? Na dôvažok je potrebné poukázať na významnú skutočnosť, keď v konaní sp.zn. 11C/20/2018 sa žalovaná obec v rámci uzatvorenia súdneho zmiernu dohodla so žalobcom na vyplatení bolestného vo výške 5.000,- eur ohľadne v tomto konaní posudzovaného úrazu. V tomto konaní však akúkoľvek súvislosť s pracovným úrazom obec popiera a napriek skutočnosti, že žalovanému už vyplatila bolestné v sume 5.000,- eur argumentuje pri nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia nedostatkom svojej pasívnej vecnej legitímácie a neexistenciou obdobného pracovnoprávneho vzťahu. V kontexte postoja žalovanej v konaní vedenom pod sp.zn. 11C/20/2018 vyplýva argumentácia

obce v tomto konaní ako účelová s úmyslom vyhnúť sa ďalšej úhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia po už uhradenej sume za bolestné žalobcovi pre nedostatok pasívnej legítimácie.

22. Ohľadne druhej odvolacej námietky žalovaného, že súd prvej inštancie mal zohľadniť spoluzavinenie žalovaného na predmetnom pracovnom úraze viac ako 50 %, teda podľa názoru žalovanej 80 % a viac, respektíve vyhodnotiť jeho spoluzavinenie ako prevažujúce a tak žalobu v celom rozsahu zamietnuť, odvolací súd uvádza nasledovné. Žalobca síce evidentne porušil BOZP a obec si zároveň splnila povinnosti školenia a poučenia žalobcu o tom, že nemôže vykonávať práce, na ktoré nemá kvalifikáciu a musí vždy zachovávať zásady bezpečnosti pracovných postupov (čomu zodpovedá súdom prvej inštancie určených 50 % pre žalobcu), avšak spolupodieľanie sa obce prostredníctvom koordinátora na pracovnom úraze v rozsahu 50 % vyplýva zo samotných výpovedí svedkov o spôsobe akým sa predmetný úraz stal. Už samotný svedok U. Z. (č.l. 64 súdneho spisu), ale aj ďalší svedkovia, opisujú predmetnú udalosť tým spôsobom, že na mieste koordinátor ponechal naštartovanú motorovú pílu v prítomnosti pracovnej skupiny bez jeho dozoru, čím podľa odvolacieho súdu umožnil prístup k nej aj osobám, ktoré nemali dostatočné zručnosti či oprávnenia s predmetnou reťazovou pilou pracovať. Tým vytvoril značný priestor pre potencionálny vznik následného úrazu. Naštartovanie píly a jej voľné ponechanie na mieste potvrdil aj svedok Z. B. (č.l. 73 súdneho spisu). Rovnako tak možno konštatovať, že žiaden zo svedkov, ktorí vypovedali nepotvrdil, že by koordinátor obce pri obstaraní rebríka na výškové práce v danom mieste zabezpečil aj ochranné prostriedky pre dostatočnú bezpečnosť a stabilitu, ktorými by bolo možné zabezpečiť osobu, ktorá by bola bývala pracovala vo výškach. Takýmto spôsobom zodpovedná osoba výrazne vytvorila vznik viacerých predpokladov, aby následne osoba bez školenia na prácu s motorovou pilou vo výškach mohla takúto činnosť či už na pokyn alebo z vlastnej iniciatívy vykonať. Bez naštartovania motorovej reťazovej píly, jej voľného ponechania a prinesenia rebríka bez zabezpečenia na miesto výkonu prác by sa takýto pracovný úraz nemohol stať. Z tohto pohľadu je možné hodnotiť zodpovednosť obce na spoluzavinení tohto úrazu v rovnakej miere ako zodpovednosť samotného žalobcu, ktorý bez priameho pokynu nadriadeného zobral už naštartovanú motorovú pílu a vystúpil do výšky nad 1,5 metra po rebríku. Zároveň je potrebné konštatovať, že v rámci výpovede jednotlivých svedkov komplexnému opisu vzniku úrazu a reálnych udalostí ako úraz nastal najviac zodpovedá výpoveď svedka B. V. (č.l. 66 súdneho spisu). Ten uviedol, že ohľadne všeobecne zadaného pokynu pána Z. na odrezanie konára svedok konštatoval, že tento bol hromadne daný celej pracovnej skupine, a to buď pred úradom alebo pred zbrojnicou. Ohľadne priameho pokynu žalobcovi na odrezanie konára pánom U. Z. svedok uviedol, že tejto osobe presne vydaný nebol, ale po príchode na miesto sa dohodli v rámci skupiny kto túto činnosť vykoná. Ohľadne otázky na svedka, či si žalobca pýtal osobitné povolenie od pána Z. predtým ako vyliezol na rebrík svedok uviedol, že takto to pri ich práci v skupine a aktivačných prácach nefunguje, pričom poukázal na reálny opis toho ako „zadávanie pokynov prebieha“. Ak sa šlo napríklad kosiť a zapne sa motorová kosačka, nikdy sa následne členovia pracovnej skupiny dodatočne nepýtajú, či môžu ísť kosiť, ale je zjavné, že kosiť môžu a túto činnosť už následne aj vykonávajú. Tento opis udalosti predmetného svedka sa odvolaciemu súdu javí ako najbližší realite. Zahmlené opisovanie udalosti svedkami ktorí tvorili pracovnú skupinu opisuje vo svojej výpovedi aj „bývalá starostka“, ktorá uviedla, že aj bezprostredne po úraze jej bolo predostrených viacero verzíí ako presne sa dej úrazu odohral. Zostávajúci svedkovia uvedenú udalosť napriek tomu, že sa jej zúčastnili opisovali aj pred súdom prvej inštancie zahmleným spôsobom. Uvádali, že samotný žalobca sa bez ich vedomia „zrazu objavil na rebríku“ a začal rezať predmetný konár, pričom následne opísali jeho pád z rebríka. Uvedenému tvrdeniu svedkov možno len ťažko uveriť, pokiaľ z iných častí ich výpovední vyplýva, že predmetný rebrík zabezpečovali zvyšní dvaja pracovníci pochádzajúci z päť alebo šesť člennej skupiny aktérov aktivačných prác. Z nimi uvedeného, že rebrík bol zabezpečovaný „pridržaním rebríka“ ďalšími dvoma osobami týchto pracovníkov je zrejmé, že samotný žalobca sa na rebríku nemohol vyskytnúť „len z nenazdajky“ alebo „len nečakane“, ale zjavne pri tejto činnosti došlo k vzájomnej komunikácii a následnej dohode pracovnej skupiny pri aktivačných prácach, že predmetný konár odreže niektorá z prítomných osôb. Rovnako uvedenému zodpovedá aj tá skutočnosť, že pokiaľ by sa skutočne konár rozhodol odrezať výhradne koordinátor respektíve jeho syn, nebola by sa pracovná skupina presunula presne na konkrétne miesto „pod predmetný strom“ spolu s reťazovou motorovou pilou a rebríkom. Pokiaľ by skutočne na danom mieste chceli vykonať zrezanie konára iba koordinátor respektíve koordinátor v spolupráci so svojím synom, nie je pravdepodobné, že by na toto miesto koordinátor presúval celú pracovnú skupinu piatich a šiestich pracovníkov pri aktivačných prácach. Uvedené zároveň nevyvracia svedkami tvrdenú okolnosť, že pôvodnou hlavnou činnosťou pracovnej skupiny malo byť dočisťovanie chodníkov, čo bolo ich výpoveďou preukázané. Za zmienku taktiež stojí skutočnosť, že v rámci výpovedí svedkov vyplynulo, že nikto z pracovnej skupiny a ani

samotný syn koordinátora (ktorý údajne mal byť jediný poverený pracovať s reťazovou pílou) nemal patričné školenie pre odrezanie konára s reťazovou motorovou pílou v pracovnej výške nad 1,5 metra. Je tak zjavné, že v danom prípade ani jedna osoba z osôb prítomných pri predmetnej pracovnej činnosti nemala adekvátne školenia a zodpovedný koordinátor určil taký pracovný pokyn, že aj keby ktorákoľvek z osôb nachádzajúca sa na danom mieste odrezanie konára vykonala, došlo by k porušeniu BOZP. Tieto udalosti vedú odvolací súd k stotožneniu sa so súdom prvej inštancie pri určovaní spoluzavinenia žalovanej vo výške 50 %.

23. Obiter dictum sa odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť k aplikácii právnej úpravy ohľadne objektívnej zodpovednosti, ktorú ako „prekvapivo aplikovanú“ vyčítala žalovaná odvolaciemu súdu v jeho prvom zrušujúcom rozhodnutí. S ohľadom na ďalší priebeh konania po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu pred súdom prvej inštancie mala žalovaná vytvorený dostatočný priestor vyjadriť sa k inštitútu objektívnej zodpovednosti a tento priestor aj rozsiahlo využila, čo dokazujú jej rozsiahle vyjadrenia k tomuto hmotnoprávnemu inštitútu. Tieto následne prvostupňový a rovnako aj odvolací súd v tomto rozhodnutí zohľadnili. Z uvedeného pohľadu nemohlo dôjsť v poradí druhým rozhodnutím súdu prvej inštancie a druhým rozhodnutím odvolacieho súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovanej. Obe v poradí druhé rozhodnutia tak nemohli trpieť „prekvapivosťou“, keď žalovaná mala dostatočný procesný priestor vyjadriť sa k uvedenej problematike, ktorý aj rozsiahlo využila.

24. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k uvedeným záverom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. a II. ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. Zároveň ohľadne III. výroku o trovách konania odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie z vyššie uvedených dôvodov zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to v zmysle ustanovenia § 388 a ustanovenia § 396 ods. 2 Civilného sporového poriadku a priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania zo súdom prisúdenej časti. Uvedené platí aj s ohľadom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu k trovám konania, ktoré sa v takýchto prípadoch priznávajú z „prísudku určeného súdom“.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).